

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „**Narodni List**“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — **Posamezna številka stane 10 vin.**

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pribrojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Narodni kmečki volilci!

Narodna stranka kot stranka svobodomiselnih in značajnih Slovencev podpira z vsemi svojimi močmi neodvisne kmečke kandidate v vseh 7 slovenskih volilnih okrajih. Svobodni slovenski narod, pojdi dne 14. majnika na volišče in voli prave kmečke kandidate, ki so

1. Za okraj Celje-Vransko:

Franjo Roblek
veleposestnik v Žalcu.

2. Za okraj Brežice-Sevnica-Laško:

Ferdinand Roš
veleposestnik in župan v Trbovljah.

3. Za okraj Šmarje-Rogatec-Kozje:

Vinko Žurman
posestnik pri Sv. Križu tik Slatine.

4. Za okraj Ptuj-Ormož:

Jakob Zadavec
veleposestnik v Središču.

5. Za okraj Ljutomer-Gornja Radgona-Št. Lenart-Cmurek-Maribor:

Josip Mursa
veleposestnik na Krapju pri Ljutomeru

6. Za okraj Maribor-Slov. Bistrica-Konjice:

Viktor Glaser
veleposestnik na Smolniku pri Rušah.

7. Za okraj Marenberg-Slovenji Gradec-Šoštanj-Gornjigrad:

Vinko Ježovnik
veleposestnik v Velenju.

V celjski mestni skupini podpira narodna stranka skupnega slovenskega kandidata, ki je:

Ivan Rebek
ključavničarski mojster v Celju.

Slovensko ljudstvo!

Zdrami se in otresi se konečno političnega jerobstva! Nekateri posamezniki, ki se smatrajo za vzvišene nad ljudstvom in za nezmotljive v političnih dejanjih, so Te hoteli. slovensko ljudstvo, zaslužiti na duhu. Proč z verigami, samozavestno in svobodno stopi na dan, slovensko ljudstvo, in se otresl komendantov, političnih komedijantov! Voli dne 14. majnika može, ki so na vse strani neodvisni, može — kmetovalce, ki žive med teboj in s teboj, ki kot kmetje poznajo Tvoje težave in potrebe, voli može svobodne in značajne. Zmaga kandidatov narodne stranke, zmaga pravih kmečkih kandidatov bode zmaga napredka, svobode in značajnosti! Slovensko ljudstvo, naprej!

Iz političnega sveta.

Visoka imenovanja.

Z najvišjo odločitvijo je imenovan nadvojvoda Leopold Salvator za nadzornika artiljerije. Maršal Kropaček je vpokojen in odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda.

Zahteve Malorusov v Galiciji

Maloruski narodni odbor je izdal volilni oklic, v katerem se pozivajo volilci, naj volijo le take može v državni zbor, ki se bodo zoperstavili razširjenju deželne avtonomije v Galiciji ter se potegovali za upravo delitev Galicije tako, da se ustanovi narodna maloruska pokrajina z maloruskim deželnim zborom.

Obrat na boljše v Rusiji?

Predsednik dume, Golovin, je bil sprejet v posebni avdienci in je carju izročil spomenico o delovanju dume. Car je na Golovinovo poročilo izrazil nado, da bo duma mogla sodelovati z ministrstvom in da ni govora o razpustu dume. — Zadnja poročila pravijo, da se izvrši pri vladi sami velik preobrat. Sestaviti se namerava pod Stolypinovem predsedstvom liberalno ministerstvo.

Proti Poljakom na Pruskem.

V pruskem deželnem zboru se je razpravljalo o proračunu za naselbinsko komisijo v zapadni Prusiji in Poznanju. Poslanec grof Praszma je rekel, da so uspehi naselbinske komisije pomanjkljivi. Pri naseljevanju nemškega življa med Poljake zasleduje vlada bolj versko, kakor pa narodno politiko, ker je med katoliške Poljake na-

selila 11.464 protestantov. — Minister Arnim je brez ovinkov odgovoril, da vlada zasleduje le narodno politiko med Poljaki, k čemur je primorana, ker je zaman desetletja skušala napraviti Poljake zlepa za dobre pruske podanike. — Proračun za to naseljevanje je sprejet proti glasovom Poljakov, centruma in soc. demokratov.

Kako je v Macedoniji?

Ekumenski patrijarh v Carigradu je odposlal ruskemu caru sledečo brzojavko: „V imenu svete pravoslavne cerkve obračamo se na Vaše carsko veličanstvo kot prvega sina svete pravoslavne cerkve s prošnjo, da bi v svoji priznani ljubezni za otroke naše cerkve milostno blagovolili posredovati v prilogi zatiranim 100.000 Grkom na Bolgarskem in Vzhodni Rumeliji, da se zopet obnovi status quo v cerkvi in šoli.“ — Grki se trumoma selijo iz Bolgarije v domovino, tako da je grška vlada že v hudih skrbih. Dosedaj je pribežalo v domovino že nad 11.000 Grkov. Grška vlada si je najela že 9 milijonov posojila, da nakupi begunom zemljišča v Tesaliji.

Bodočnost države Kongo.

Iz Pariza se poroča, da bode imel belgijski kralj v kratkem sestanek s predsednikom francoske republike Fallièresom zaradi države Kongo. Dokler belgijski kralj živi, je država Kongo v Afriki njegova zasebna last. Sedaj hoče kralj državo Kongo s posebnim zakonom odstopiti Belgiji. Ta zakon pa je naletel v belgijski zbornici na ovire. Zato hoče kralj v Parizu poizvedovati, ali bi hotela Francija prevzeti državo Kongo.

Dopisi.

Zgor. Ponikva. Naše izobraževalno društvo nam je priredilo v nedeljo 14. aprila velečasten dan. Na povabilo društva so nas počastili trije gospodje strokovnjaki, namreč g. potovalni učitelj Goričan in velečenjena gospoda Anton Petriček in Vinko Vabič iz Žalca. V prav poljudnih besedah nam je g. Goričan govoril o kmetijstvu in sadjereji.

Čez vse zanimiv je bil govor o hmeljarstvu gospoda Petrička. Slišali smo, kaj je že dobrega za vse hmeljarje to društvo storilo. Izvedeli smo tudi marsikaj novega in za nas koristnega. Nad 200 poslušalcev je vestno sledilo govoru gospoda predavatelja, za kar so mu vsi iz srca hvaležni. Takih predavanj naj bi se oni Koroščevi pandurji udeleževali, koji osebo tega velezaslužnega gospoda po „Sl. Gosp.“ na tak podel način napadajo in blatijo. Prišli bi do lastnega prepričanja, kako ostudno lažnjivi obrekovalci da so. Čast, komur čast! Sram pa bodi vas, ostudni obrekovalci!

Mi smo vsi hmeljarji. Hmelj je za nas tako rekoč zlata ruda. Zato pa tudi hočemo poslanca hmeljarja, domačina in to je gospod Roblek, pa ne financar dr. Povalej. Na dan volitve mu bomo vsi glase dali.

Gosp. Vinko Vabič nam je še razložil pomen provijenčne postave. Pri tej priliki nam ta gospod tudi pojasni novo lovsko postavo. Sklene se resolucija na občino V. Pirešca, naj bi ista posredovala pri glavarstvu, da nam bode dovoljena zajce streljati. To naj posnemajo tudi druga društva in kmalu bomo tudi mi zajce jedli, ne samo gospoda.

Somišljeniki! „Narodni List“ naj roma od soseda do soseda!

Dnevne novice.

Še enkrat! Varujte se nasilnosti! Zabrane vsak izgrede! Resnost položaja nas sili da pišemo sledeče svarilne besede. — Nasprotniki narodne stranke so ljudstvo nahujskali in jih zdaj tepe njih lastno orožje. Prvikrat je na javnem shodu že meseca oktobra v Poljčanah pri g. Gajšku hujskal dr. Korošec zoper dr. Kukovca. Pri ustanovnem shodu izobraževalnega društva v Celju je vikar Gorišek s pestjo sunil nadučitelja Gradišnika. V Slov. Bistrici je naščuval župnik Medved kmete zoper dr. Gosaka. V Mariboru so v krščansko-socialnem kurzu imeli duhovniki s kmetскими fanti vaje v pretepanju. Na Blanci je dr. Benkovič naščuval ljudi, da so šli s stoli na dr. Gosaka. V Brežicah je dr. Benkovič žandarje klical zoper narodno stranko in se glavarstvu zlagal, da je narodna stranka povzročila že na več krajih prelivanje krvi. V Žalcu je dr. Povalej vpil, naj se govornika Cvikla ven vrže. V Novicerkvi je dr. Povalej hujskal fantiline kaplana Schreinerja, naj razbijejo shod filozofa Prekorška. V sv. Roku je dr. Korošec ščuval ljudi zoper nadučitelja Strmška. V Novi vasi in na Grobelnem je napojil dr. Povalej ljudi, ki so zasedli zborovalne prostore narodne stranke, jednako dr. Benkovič na Laškem. Župnik Pečnik je v Šmiklavžu v nedeljo nekega kmeta tako udaril, da je ta krvavel. Vse te nasilnosti so ljudi razburile, da smo jih doslej mi z največjim naporom brzdali. Dr. Povaleja je branil sam gori imenovani Cvikl v Št. Pavlu in ga rešil pred množico, v Šmiklavžu se je z velikim naporom posrečilo udarjenega kmeta zadržati, da se ni nad župnikom Pečnikom na mestu maščeval. Objavljamo vse to, da dokažemo, kdo je povzročil, da so tla na Spodnjem Štajerskem tako vulkanična, da ljudska strast grozi tolikrat izbruhniti. Mi svečano izjavljamo, da do skrajnosti obžalujemo in obsojamo, da so se nekaterniki osebno od nas zelo čislane gospoda profesorja Robiča v Šmiklavžu dejansko dotaknili, četudi ni bilo nikake nesreče. Nam ni bilo o shodu g. Robiča nič znano in se je izdalo od nas geslo, Robiča pri miru pustiti, kar dokazujejo njegovi shodi v Nazarju, Gornjemgradu in Ljubnem. Brez naše vednosti so se zgodili burni prizori v Šmiklavžu. Krivi so slabi vzgledi rokovnjaških politikov dr. Korošca, dr. Benkoviča, dr. Povaleja, vikarja Goriška itd. Toliko v pojasnilo. Izjavljamo pa ponovno, da ostro obsojamo vsako silovitost.

V Hrastniku se snuje narodna čitalnica. Predpriprave ima v rokah okrajni odbor narodne stranke. Opozarjamo na to že sedaj sl. čitalnice in bralna društva, da pomorejo tej novi ustanovi do ustanovitve in vspešnega delovanja v kraju, ki ga preti požreti nenasitni nasprotnik.

Z zidanjem nemške šole v Hrastniku se prične v najkrajšem času. Sprva bosta samo dva razreda. Z denarjem zalaga naše nemčurje šulferajn. Prostor, kjer naj bi šola stala, je za poslopje, kjer naj se vzgojuje nežna mladina, kjer naj bo mirno in zračno, docela nepripraven in nasprotuje vsem zahtevam. Opozarjamo na to dejstvo zlasti občinski odbor.

Pretep. V nedeljo dne 21. t. m. je nastal v gostilni nemčurja Wouka v Hrastniku pretep. Nekemu 23 letnemu delavcu so zlomili nogo, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico. Pretepa so se udeležili 14—18 letni fantiči. V tej gostilni so pretepi na dnevnem redu.

Požar. Dne 22. t. m. popoldne je pogorela posestniku Žimcu p. d. Šuštar na Brnici pri Hrastniku hiša s hlevom. Vžgala se je slamnata streha po iskrah, ki so letele iz dimnika. Gasilni društvi iz Dola in Hrastnika sta bili hitro na mestu ter rešili kozolec in drugo posestvo. Čast neustrašenim možem! Žimc je bil zavarovan za 1600 K, vendar je revščina velika, ker je pogorelo malone vse pohištvo. Žimc je poleg tega bolehen (prišel je nedavno iz bolnišnice) in ima sedem otrok.

Ponesrečil je na železniški progi Rimske toplice-Zidani most 18 letni železniški delavec Andrej Zupan. Težko obložen voz je šel čez njega. Nevarno je ranjen.

S pošte. Poštni asistent Milan Zemljič je iz Ptuja premeščen v Lipnico.

110.000 kron je poneveril blagajnik banke E. Mayer v Gradcu, Karl Petter, in je pobegnil. Na državni cesti med Judendorfum in Gratweinom so ga graški redarji dohiteli in ujeli.

Krščanski socialisti v Mariboru so končno našli svojega kandidata. Morali so ga iti iskati na Zgor. Avstrijsko. Dobili so ga v osebi nemškega advokata dr. Feliksa pl. Lackenbacherja.

Zajec jim bo pomagal. „Slov. Gosp.“ piše: „Če vam je še na tem, da bo zajec še v naprej glodal trte in sadno drevje, morate poslati Roša v državni zbor.“ No za zajca bi bil v državnem zboru po našem mnenju najboljši dr. Povalej, ker ta zna med vsemi kandidati kmečke zveze najbolj bežati.

Bog Oče in — kmečka zveza. „Slov. Gosp.“ piše: „Sploh pa če bi tudi Bog Oče z nebes dol stopil ter kandidiral, bi mu „narodovci“ gotovo nasprotovali, če bi se kmetom pridružil in sprejel program slovenske kmečke zveze.“ — Ne, če bi Bog Oče z nebes dol stopil, bi gotovo nikdar ne kandidiral na programu lažikmečke zveze, ker bi videl vso hinavščino in zahrbtnost njenih generalov in bi se moral s studom obrniti stran.

Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah je imela v letu 1906. prejemkov K 448.713'07, izdatkov K 434.911'60, torej skupnega prometa K 883.624'67.

Tat obsojen. Josip Mašera, 20 letni pekovski pomočnik iz Št. Petra na Medvedjem selu, je — kakor smo svoječasno poročali — v noči 7. marca pri g. Rebeku v Celju ukradel kakih 50 ključev. Splazil se je potem na Dirnbergerjevo dvorišče in zlezal tam v velik zaboj, da bi počakal ugodnega trenutka za tatvino. Ker je moral dolgo čakati, je zaspal, pri tem pa preglasno smrčal, tako da so ga začuli domači. Že pred božičem je pa iz Koserjeve gostilne ukradel 300 K. Konečno so ga zasačili in ga pred dnevi obsodili v 18 mesečno ječo.

Štajerčevi kandidati. „Slov. Gosp.“ je že mesece in mesece lagal, da se narodna stranka veže in brati s Štajerčevci in da bo to storila tudi pri volitvah. Sedaj pa je „Štajerc“ laži-uredniku dr. Korošču dokazal, da je lagal. „Štajerc“ je proglasil svoje „kandidate“. Nas to le veseli, in sicer iz dveh vzrokov: laži-uredniku dr. Korošču so končno zamašena lažnjiva usta in na drugi strani bode „vodstvo“ Štajerčeve stranke videlo dne 14. maja, kako malo je zaleglo 7 let njegovega „boja“. Dne 14. majnika se sčisti zrak!

V Vučji vasi na Murskem polju se vrši prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. v prostorih gostilničarja g. Lebarja popoldne ob 2. uri ustanovni občni zbor bralnega društva po običajnem vspredu. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

Pri občinskih volitvah v Ljutomeru so Slovenci obdržali tretji razred. V občinski odbor se je vsilil tudi kaplan Kociper, kar je povzročilo, da je bilo letos oddanih 22 slovenskih glasov manj kot zadnjič. Še enkrat tako — in Ljutomer je popolnoma v nemških rokah!

Volilni boj.

Mestna skupina Celje-Ormož.

g. Ivan Rebek,
ključavničarski mojster v Celju.

co **Volilni shodi za mestno skupino.** Ivan Rebek, kandidat Slovencev v mestni skupini Celje-Ormož, priredi tekom prihodnjih dni sledeče shode. Dne 27. aprila ob 7. uri zvečer pri g. Nekrepu v Studencih pri Mariboru. Dne 28. aprila ob 9. uri dop. v Št. Lovrencu nad Mariborom. Dne 29. aprila ob 8. uri zvečer v Ljutomeru. Dne 30. aprila ob 8. uri zvečer v Ormožu. Dne 1. maja ob 8. uri zvečer v Slov. Bistrici. Dne 2. maja ob 8. uri zvečer v Rogatcu. Dne 3. maja ob 8. uri zvečer na Slatini. Dne 5. maja ob 8. uri zjutraj v Vuzenici. Isti dan ob 2. uri popoldne v Zgor. Vižingi. Isti dan ob 8. uri zvečer v Slov. Gradcu. Dne 9. maja ob 10. uri popoldne v Brežicah in ob 3. uri popoldne v Sevnici. — Opozarjamo Slovence, da so ti shodi končno določeni in da se ne da nič več spreminjati; naj se blagovoli urediti povsod močna agitacija!

co **Shoda kandidata Rebeka v Šoštanju** se je udeležilo nad 60 volilcev. Predsedoval je g. dr. Mayer. Svoj program je ob splošnem odobravanju razvil g. Rebek. Govorili so še gg. dr. Mayer, Volk itd. Kandidatura g. Rebeka se je soglasno sprejela.

co **Volilni shod v Konjicah** je priredil kandidat Ivan Rebek v sredo zvečer. Udeležilo se je shoda 40 volilcev. Predsedoval je g. dr. Rudolf. Volilci so navdušeno pozdravili kandidaturu g. Rebeka.

a) Celje-Vransko.

Narodni kmečki kandidat:

Franco Roblek,
kmetovalec v Žalcu;

cv **Pošteno postopanje.** Vseh 122 volilcev gotoveljske občine je podpisalo izjavo, da volijo Robleka. Vsled te izjave je gosp. župnik Zupanič pisal g. Robleku pismo, v katerem izjavlja, da ne bode v ničemer več nasprotoval Roblekovi izvolitvi in da bode sam glas zanj oddal.

cv **Sadovi duhovniške hujskarije.** G. Norbert Zanier, veleposestnik in veletrgovec v Št. Pavlu v Savinski dolini je pred kratkim zanesel v farovž cerkvene ključke, da jih gospod župnik poveri bolj vernim rokam. Dolga desetletja je opravljaj častno službo cerkvenega ključarja, niti satansko postopanje dr. Korošca zoper njegovega blagega zeta dr. Dečka v gimnazijski zadevi g. Zanierja ni napotilo k neprijaznosti nasproti nehvaležni duhovščini. Zdaj pa, ko „Gospodar“ zmerja ugledne Savinčane za fakine, ker se priznavajo kot pristasi drugega zeta g. Zanierja, namreč plemenitega moža Franca Robleka, vrnil je gospod Zanier cerkvene ključke. Tako duhovniki delajo zoper največje podpornike cerkve. Prevzvišeni knezoškof, na delo svojega Korošca ste lahko ponosni! Mogoče pa, da financar osreči sveto cerkev?!

cv **Volilni shodi.** V nedeljo, dne 28. t. m. se vršita volilna shoda ob 4. popoldne v Levcu in v Šmartnem pri Celju. — Istega dne se predstavi kmečki kandidat Roblek na Vranskem. — Dne 5. majnika priredi g. Roblek volilni shod v Št. Jurju ob juž. žel. Neodvisni kmetje, Vaša častna naloga je, delati za čim največjo udeležbo!

cv **Vransko.** V nedeljo, dne 21. t. m. se je vršil v dvorani gosp. I. Brinovca prvi obrtniški shod obrtnikov vranskega okraja. Shoda se je udeležilo nad 100 obrtnikov in prijateljev obrtniškega stanu. Shod je otvoril g. Golob in predlagal predsednikom g. Ocvirka, podpredsednikom g. Brišnika in zapisnikarjem g. Trbovca. Gospod Ocvirk se zahvali za zaupanje, pozdravi udeležence in izrazi veselje nad toliko udeležbo. Nato je govoril g. Ivan Rebek iz Celja o nujni potrebi organizacije obrtniškega stanu in o nje velikem pomenu za obrtnike. Naglašal je zlasti, kaj vse bi lahko obrtniki dosegli, v koliko bi si lahko izboljšali svoje stanje, in kako bi se povzdignil njih ugled, ako bi skupno delovali in se potegovali za svoje koristi. Stvarnemu in temeljitemu govoru je sledilo viharo odobravanje.

G. dr. Karba je pojasnil pomen vseh treh političnih strank na Sp. Štajerskem. Naglašal je nadalje, da je obrtnikom naklonjena edinole narodna stranka, ki ima v svojem programu tudi velevažno obrtniško vprašanje. Toda ne samo na papirju. Današnji shod — delo narodne stranke — je jasen dokaz, da ima stranka resne nameue podpirati obrtniški stan. Kandidatura g. Robleka iz Žalca je bila z velikim navdušenjem sprejeta. S svojim izbornim govorom je izzval g. dr. Karba viharo odobravanje.

Gospod Repič je prečital nato sledečo resolucijo, ki je bila brez vsakega ugovora sprejeta:

1. Obrtniki, zbrani dne 21. aprila 1907 na obrtniškem shodu za vranski okraj, se strinjajo s programom narodne stranke vobče in nje obrtniškim programom posebej ter pozdravljajo od nje v tem smislu začeto delo.

2. Želijo, da se združi slovensko obrtništvo Spod. Štajerja v krepko stanovsko organizacijo.

3. Zahtevajo od države in vseh v to poklicanih činiteljev, da se ustanovi za Slovence na Spod. Štajerskem popolna državna obrtna šola s slovenskim učnim jezikom ter da se nastavi za slovenski Štajer slovenski obrtni nadzornik in obrtni inštruktor in da se izvede zakonito obrtniško zavarovanje.

4. Pozdravljajo z navdušenjem kandidaturu g. Robleka iz Žalca ter pričakujejo od njega, da se bo z vso vnemo potegoval za koristi obrtniškega stanu.

5. Zahtevajo od predsednika obrtne zadruge za vranski okraj, da skliče v najkrajšem času občni zbor in predloži račune.

cv **Vransko.** Na obrtniškem shodu za vranski okraj smo slišali, da naša obrtna zadruga že sedem let ni imela občnega zbora. Zahtevamo od c. kr. okrajnega glavarstva, da taki brezbriznosti in zanikarnosti takoj stori konec. Kakemu narodnemu društvu bi okrajno glavarstvo gotovo tako ne prizanašalo.

cv **Gospodu župniku Ogrizku v Dramljah.** Mi vstrajamo v kljub Vašemu popravku, ki je šel

v koš, pri svoji trditvi. Sedaj namreč vemo tem bolje, kakih sredstev se poslužujete v boju proti nam. Samo na sebi je neumno in kaže Vašo zastalost v političnem življenju, ako narodno stranko spravljate v zvezo z brošuro: „Kaj hočemo?“, ki je izšla pred dobrimi 7 leti na Kranjskem. S to brošuro nima narodna stranka nobenih zvez in je le zlobnost in hudobnost, ako se iz te brošure hoče nam predbacivati, da širimo krive nauke. Seveda pred neukim ljudstvom je lahko delo zamenjati brošure „Kaj hočemo“ in „Štajerski Slovenci, kaj hočemo“ ter hoteti iz prve dokazati nam take krive nauke, med tem ko je res, da je del našega programa obsežen v brošuri „Štajerski Slovenci, kaj hočemo“ in da tam ni niti trohice krivih nauk. Sicer pa o Vas, gospod župnik, vemo prav dobro, da ste že kot bivši župnik v Črešnjicah med ljudstvom zasejali sovraštvo in ga razdvojili, in sedaj hočete svoje pogubonosno delo nadaljevati v Dramljah. Pa Vam ne bo šlo!

cv **Tla so vroča.** „Slov. Gosp.“ je v svoji brezmejni nadutosti in ošabnosti še pred tednom dni samozavestno trdil: vsi kandidati kmečke zveze bodo izvoljeni. Toda zadnji dnevi so ga poučili, da vendar ni vse zlato. Posebno se boje za dr. Povaleja. In ker dr. Korošec vidi, da Roblek zmaga, napenja zadnje sile za svojega kandidata. Že v dveh številkah je posvetil Savinski dolini uvodne članke, v katerih blati in psuje vse, kar se mu ne ukloni. Misli, da bo z lažmi in obrekovanjem spravil Povaleja na poslanski stol. Dr. Korošec! Savinski kmet ve danes bolj kot kedaj, da človek, ki ga priporoča lažnik, nič vreden ni!

cv **Št. Peter v Savinski dolini.** Nepričakovano nas je razveselil v torek mladi šentjurski kaplan Žgank. Znano je namreč, da se domač župnik poslužuje volilne borbe le po svojih zapnikih, koje navdušuje rujna kapljica — in tako je našel Žgank potrebo vmes poseči — ne da je bil k temu naprošen.

Pri nas je ljudstvo verno, a vendar se trezni kmet vprašuje, zakaj nam silijo neznanega financarja proti priljubljenemu vzornemu domačinu Robleku. Župnikovi agitatorji sicer na delu, vendar največkrat sladko ginjeni — niso zmožni razjasniti, zakaj so tako vneti za financarja Povaleja. Priti je moral tedaj kaplan Žgank. Dasi se je dva dni tu okrog potikal, uspeha ni čutil, menda tudi ne bode, ker kmet uvidi, da kdor ni s pijačo pridobljen in zaslepljen volilec — ne more si vernejšega kandidata predstavljati, kot je ugledni narodnjak Roblek, dočim sploh o Povaleju ne znamo, ali je veren in zanesljiv, da stavimo v njega poslaniško zaupanje, se posebno, ko se spominjamo, kako je o njem lansko leto „Sl. Gosp.“ pisaril.

Gospod kaplan Žgank, Vi pa le raje ostanite pri „svoji fari“, da jo ne skupite, kakor jo je v nedeljo skupil Vaš šentpavelski kolega, ker nismo tu sami Flisi, Čepurji in Rumeži.

cv **Izpod Mrzlice.** V polnem volinemu boju smo! Tu kandidat kmet Roblek, tam financar Povalej. Tu neodvisen, značajan, izobražen mož — veren katoličan, ki pozna naše kmetske težnje, tam gospod, ki je odvisen od države in „Kmečke zveze“, pravilno od „Koroščeve milosti“, človek, ki dozda za slovenskega kmeta celo nič ni storil kakor mu pisal davke, mož, o katerem vemo vsi, da do letos ni bil nič kaj posebno vnet katoličan, baje kmet, ki pa se na svoje posestvo razume toliko, kakor zajec na boben. Nam je izbir lahka! Mi neodvisni kmetje smo si izbrali moža, o katerem smo prepričani, da nas bo znal vsak čas krepko zastopati v državnem zboru, poiskali smo moža, čigar izobraženost nam jamči — v tem oziru pač marsikaterega gospoda utakne gospod Roblek v žep — da ne bo „tam le sedel“, ampak da bo na Dunaju tudi za nas kaj storil. Mi neodvisni kmetje pa nečemo o financarju Povaleju popolnoma ničesar slišati, in naj se nam vsiljuje še od takih „gospodov“ in na takem kraju. Vi nas pustite v volilnem boju v miru, kakor vas mi pustimo, in dobri si bomo! Toliko smo že pametni in zavedni, da si ne damo ničesar od nikogar zapovedovati, koga naj volimo in kaj naj beremo. Da bi mi le „Slov. Gospodarja“ brali, tega si nikar ne mislite. Lista, ki se nam je radi neresnicoljubnosti in obrekovanja poštenih mož splošno pristudil, ne maramo. Brali pa bomo in razširjali „Narodni list“ po vseh močeh, da bo ljudstvo samo izprevidelo, je li ta list res tako brezveren, kakor se je trdilo in se trdi. Pod kuratelo ne bomo! Tudi se zavarujemo, trditi, da so pri nas gostilne, v katerih se govori čez vero. Kadar se preresetuje o poslancih, ni smeti misliti, da se govori o veri; kajti naši gostilničarji so pač pre-

pobožni in verni, da bi se kaj takega smelo goditi pod njih streho. Da pa smemo o poslancih imeti svoje mnenje, tega nam ne bo nihče prepovedal! — Neodvisni kmetje bomo storili 14. maja svojo dolžnost, naj se nas še tako sladkomilo vabi voliti financarja, in si bomo le v čast šteli, ako bo pri nas izvoljen velespoštovani g. Roblek. Zaslepljenec pa kliče: „Kmetje, bodite pametni!“

cv **Kmetje, čujte še enkrat!** Ker si ne daste od nadutega in lažnjivega dr. Korošca nakomandirati dr. Povaleja, se vas je v „Slovenca“ in v „Slov. Gospodarju“ psovalo za fakinažo; ker smo Vam to v predzadnji številki povedali, pravi sedaj „Slov. Gosp.“, da Vas „po pravici vsakdo sme imenovati fakinažo“. Svojo čast tepta vsak kmet, ki voli človeka, katerega Vam vsiljujejo skrunilci Vašega dobrega imena! Slovenski kmetje, Vaš ponos Vam kaže pravo pot!

cv **Sv. Jurij ob Juž. žel.** Nesramnost tukajšnjih pristašev dr. Povaleja že prekaša vse meje. Na shod volilcev, katerega je sklical okr. odbor narodne stranke v gostilno g. Polca v Novi vasi, pridrvelo je okoli 15 oseb kakor lačni volkovi. Kdor je opazoval te kričalice, se mu je moralo v dno duše studiti. Nekje na cesti so bili ulovili muzikanta, da je pred njimi igral. Somišljeniki narodne stranke, ki jih je bilo tudi lepo število, se niso hoteli mešati med te razgrajace in so mirnim potom odšli. Miroljubni kmetje v Novi vasi še nismo doživeli takega vpitja, vriskanja, kletvic in surovega obnašanja kakor so ga izvršili Povalejevi privrženci s cerkvenimi pevci. A motijo se, če mislijo ti naduteži, da so s tem kaj dosegli. Premnoge kmete smo slišali, ki so obsojali tako neolikano početje. Rekli so premnogi: „Kjer se s silo kaj dela in pridobiva, kakor se godi pri Povalejevih, to ni nič vredno!“

Več volilcev iz Nove vasi.

cv **Grobelno.** Pri nas je bil napovedan volilni shod narodne stranke. Prišlo je mnogo volilcev, okoli 70 ali 80; bilo je med temi kakih 10 ali 15 naprošenih razgrajacev, pač iz Maribora za to plačanih! Kakor dopoldne v Novi vasi, pripeljali so ti razgrajaci tudi k nam muzikanta. Navdušenje za g. Robleka je bilo velikansko. Imeli smo zelo zanimiv pogovor. Jako zanimivo je govoril vrli spoštovani kmet Mikola iz Vrha. Oglašali so se tudi drugi, kakor lesotržec Sivka, Čretnik in še drugi. Tudi kaplan Žgank se je vrnil zraven in govoril gostobesedno, kar pa ni storilo nobenega vtisa na poslušalce. Trdil je, da narodna stranka noče ubogati duhovnikov (splošen smeh navzočih) in rekel je, da se nič ne vtika v politiko. In vendar se je vtikal tam, kjer ga ni nihče prosil. Povedalo se mu je razločno, da narodna stranka ne bo nikdar sovražila nobenega duhovnika, če pa duhovniki nepremišljeno nastopajo proti uglednim našim možem, potem se pa mora vsak braniti, ako je brez vsake temeljne podlage obrekovan. Možje volilci so mislili, da bo g. kandidat Franc Roblek navzoč, na kar se jim je pojasnilo, da on sam še le pride prihodnjo nedeljo v Šentjur. Vsi so obljubili, da ga bodo prišli poslušati in tudi na 14. maja volit. O dr. Povaleju se pa sploh govorilo ni, ker tudi mi Grobelčani in Stopčani financarja ne potrebujemo.

b) Brežice-Sevnica-Laško.

Narodni kmečki kandidat:

Ferdinand Roš,

kmetovalec v Hrastniku in župan trboveljski;

b **Hrastnik.** Volilni boj je, kakor povsod, tudi tu jako živ in oster. Volilni odbor deluje marljivo in narodna stranka pridobiva čim dalje več tal. Soc. demokratje uvidevajo, da je zmaga Čobala docela izključena, in da s cepljenjem glasov pomorejo le klerikalcem do zmage, so se že v veliki večini odločili oddati glasove narodnemu kandidatu gospodu Rošu. Dr. Benkovič nima v Hrastniku nobenega pristaša. Priredil je zadnjo nedeljo shod v sosednjem Dolu, seveda pri zaprtih durih, ker se je bal Hrastničanov. Zbralo se je krog 200 ljudi. Ko so došli narodni volilci, se jim je grozilo s pretepanjem. Bojimo se, da bodo Hrastničani kruto poplačali Dolancem — nahujskanim po kaplanu — njih nastopanje proti narodnemu kandidatu. Sicer pa upamo, da se bode tudi na Dolu zjasnilo vkljub vsemu napenjanju kaplana, ki naj bi mislil malo — nazaj!

b **Politični shodi — dobro zdravilo.** Zgodilo se je v laškem okraju, da je župnik neke fare že več tednov bolehal in ni maševal. Ko je pa prišel čas shoda klerikalnega kandidata, je bil takoj zdrav in je z nesramno agitacijo celo izpred

oltarja delal za shod in ščuval proti nar. stranki. Pribijemo to dejstvo in v slučaju potrebe pridemo z imeni.

b **Kdo dela?** Pod tem naslovom trobi g. dr. Benkovič po svojih listih „Slov. Gospodar“ in „Pos. straža“ v svet, kaj je že vse on v Brežicah storil. Nič ni izbirčen, vse baše v svojo mavho. saj papir je strašno potpežljiv. Prav tako kakor v kakšnem cirkusu: boben, činele in — pojac! Čeprav je naš stari slovenski pregovor še vedno resničen: „lastna hvala se po blatu valja“. Vam, prečastiti gospod doktor, nikdo ne krati zaslug, katere ste si pridobili v Brežicah na podlagi svoje stanovske izobraženosti kot advokat. Prišli bi predaleč in nočemo olja zlivati v ogenj s tem, da bi se z drugimi Vašimi zaslugami natančneje bavili. Simpatij si niste nič več pri volilcih pridobili s svojim krivičnim bahanjem. Ljudstvo pa že ima toliko peska v očeh, da ne more več gledati, kdo dela.

b **Volilna shoda** priredi kmečki kandidat Roš v nedeljo, dne 28. t. m. in sicer ob 11 uri dop. v gostilni Al. Šmida v Jurklostru in ob 3. uri pop. v gostilni M. Špana v Planini.

b **Iz Laškega.** Preteklo nedeljo se je vršil v gostilni pri Smodeju socialnodemokratski shod, k terga je obiskal kandidat Čobal. Shod je bil slabo obiskan. — Prihodnjo nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popoldne vrši se Rošev volilni shod v Rečici, v gostilni pri g. Val. Jančiču.

b **Bizeljsko.** Naša krasna dolina ob Sotli je doživela 21. t. m. dan, kateri naj ostane za vedno z zlatimi črkami zapisan v zgodovini borbe napredka proti nazadnjaštvu na Štajerskem. — Kmetski kandidat gosp. Ferdo Roš se nam je to nedeljo predstavil. Trumoma prispeli so zavedni volilci, tako, da sta se morala oba shoda: zjutraj v Sušici in popoldne v Župelevcu pod milim nebom vršiti. Nad 600 volilcev je v Sušici z navdušenjem sprejelo poljuden govor kandidata. Pod predsedstvom g. J. Balona iz Stare vasi je celi zbor enoglasno sprejel Roševo kandidaturo. Govorili so še gg. Benjamin Kunej, J. Balon in nadučitelj Škubic. Ljudstvo je navdušeno odobravalo njih rezke in resnične besede. Ravnotako veličastno se je izvršil popoldne shod v Župelevcu. Zbranih 350 mož brez žen, brez otrok. Pod predsedstvom g. Mih. Zevnika poslušajo zbrano ljudstvo z napeto pozornostjo g. kandidata. Njegove priproste besede, prihajajoče iz dna dobre in poštene duše, napravijo globok utis. Le eden dela kisel obraz; po stari navadi se je od vzadi za hrbtom naših zborovalcev prituhtil. Očka Benkovič so ga pač poslali k nam za „specijalnega poročevalca“ „Posavske straže“, za katero je nabral pri nas gotovo dovolj gradiva. Govorili so še gg. dr. Karlovšek, J. Janežič in M. Zevnik. Zlasti je vzbujal g. dr. Karlovšek, kateremu se na tem mestu tuplo zahvaljujemo za poset, velikansko navdušenje. — Pri glasovanju se vzdignejo zopet vse roke za Roša. Kdo je proti? — nobena roka. „Agreež, ne boš vzdignil roke za svojega gospoda?“ — „ali nimaš korajžje?“ se sliši klicati. Hitrih krač jo za tem odkuri ta žalostni junak. Menda je slutil, da mu hočejo rojaki pritisniti na hrbet žolt spominek. — Tako je končal ta za nas Bizeljčane slaven dan. Ta dan je naše ljudstvo vedoma pokazalo, da ne trpi nobene komande; ta dan je bil dan smrti za črno gardo in nje podrepne kandidate. — 14. maja smo si obljubili, da se snidemo zopet vsi na volišču; ne eden ne ostane doma; 14. maja Vam, g. dr. Benkovič, plačamo, kar ste nam posodili v „Posavski straži“.

b **Bizeljsko.** Neki „pristen bizeljanc“ (?) hoče nas osrečiti s kmečko zvezo v glasilu dr. Benkoviča, v „Posavski straži“, št. 12 in 13, češ, kmetje, pridružimo se kmetom in se otriesimo svojih škodljivcev. Prosim Vas, dragi čitatelji, nikar smeja ne počite, ako si premislite, če ni ta dopisun — „pristen bizeljanc“ — na glavo padel?! Potemtakem nas res hoče s kmetom, g. Rošem zvezati, za katerega smo itak večinoma vsi, razven dopisuna, ki pravi, da mi kmetje pomagamo vleči Rošev koleselj z liberalnimi učitelji, obrtniki in delavci. Ali „Jaka“, tukaj si se čez ramo v peto vrezal! — Mi se bodemo združili s kmetom in ne z dohtarjem ali kakim baronom. Pokazali bomo 14. maja, da ne potrebujemo vsiljivih kandidatov iz drugih dežel, ker imamo domačina g. Roša, za katerega bodemo vsi glasovali.

c) Šmarje-Kozje-Rogatec.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Žurman,

kmetovalec pri Sv. Križu tik Slatine.

Š Kaj je politika dr. Korošca? Dr. Korošec je bil svoječasno prefekt semenišča v Mariboru. Ko so nekoč nekateri dijaki semenišniki bili strogo kaznovani, ker so nekoliko čez 9. uro izostali, so se pritožili kanoniku Mlakarju, rekoč: „Zakaj pa dr. Korošec, ki je prefekt semenišča in ki bi moral torej biti vzgled vsem, izostaja in popiva po krčmah, da pride šele proti jutru domov in potem v pijanosti sobo onesnaži, pa se mu ne zgodi nič. Dr. Korošec bi že kot duhovnik ne smel čez polnoč izostajati in popivati, ker vendar mora tešče mašo brati in ne, da hodi ves izkrokan maševat“. Na to je kanonik Mlakar odgovoril: „To je pa druga reč, če dr. Korošec popiva, to je politika, on je politik...“ — Tako, dragi volilci, sedaj pa presodite, koliko je vredna politika dr. Korošca. Ali nima škof prav, da mu ne zaupa niti kaplanije na deželi?! In tak človek naj bi bil sposoben za poslanca? Nikdar. Dr. Korošec se naj gre še učiti, da bo sposoben za kaplana, za državnega poslanca pa ne bo. Pregovor pravi: kdor visoko leta, nizko sede. Dr. Korošec je hotel zavladati v politiki kot kak paša, a zavednost volilcev ga bo posadila tja, kam spada...

Š Prevzetnost se povsod podtika, sramota se za njo pomika. Tako je tudi z dr. Korošcem! Ni ga menda na Štajerskem bolj prevzetnega človeka kot je on, a dne 14. maja t. l. ga zadene taka sramota, kot jo zasluži. Kdor ve, kako vre v rogaško-šmarskem in celo tudi kozjanskem okraju zoper dr. Korošca, kako so ljudje siti napuhjenosti in lažnjivosti dr. Korošca in kako obsojajo njegovo brezvestno hujskanje, ta se ne more obraniti misli: Ta odpor zoper dr. Korošca je pravična kazen božja za napuh dr. Korošca. 14. majnika bo sodni dan za dr. Korošca. On hoče udušiti ljudsko voljo, on hoče gospodariti narodu, a vrli volilci se zavedajo, da so pravi možje, razsodni in svobodni, ki ne uklonijo vratu takemu prevzetnemu človeku kot je dr. Korošec. — Možje, stojte kot skala, gre se za vašo moško čast, gre se za svobodno voljo ljudstva, gre se za vелеvažno državljansko pravico naroda! Tisti naj bo **Vaš** poslanec, ki ste si ga izbrali **Vi** in to je **Vinko Žurman**, in netisti, ki se vam vsiljuje, ker ga drugod ne marajo. Zakaj pa dr. Korošec doma v svojem okraju ne kandidira? Ker ga poznajo in ga ne marajo, ker vejo, kako prevzetan je ta človek. Tam si ne upa kandidirati, ker se boji poraza in sramote, zato je prišel s svojo prevzetnostjo v rogaško-šmarsko-kozjanski okraj rogoviliti, a tudi tu ga zadene sodba, ker četudi se prevzetnost povsod potika, se vendar sramota za njo pomika.

Š Na neresnična poročila v „Slovencu“ in „Slovenskem Gospodarju“ o mojem obnašanju proti „kmečki zvezi“ odgovorjam sledeče: Dne 17. februarja 1907 me je g. dr. Korošec osebno prosil pri Sv. Križu, naj prevzamem mesto zaupnika pri „kmečki zvezi“. Odgovoril sem mu, da sem vedno rad sodeloval, kjer se je delalo za koristi slovenskega kmeta, in da prevzamem zaupništvo „km. zv.“, ako bo šlo res pri njej za zboljšanje kmečkega položaja, a ne samo za volitve. G. dr. K. je pritrdil, in jaz sem postal zaupnik „km. zv.“. Ko sem zvedel, da „km. zv.“ več mož ni sprejela, ker so priznali, da so drugega političnega prepričanja kakor g. dr. K., mi je postajalo vedno jasnejše, kaj je njen namen. Da bi bil kedaj g. dr. K. vabil, naj se poteguje za kandidaturu, je laž. Naši kmetje so me ustmeno in pismeno prosili, naj delam pri „km. zv.“ na to, da se postavi kmeta za kandidata. Zato sem na zaupnem shodu „km. zv.“ pri Sv. Križu dne 20. marca t. l. poudarjal, da hočem govoriti v imenu tistih, ki jih na shodu ni, ker ali niso dobili povabila ali kateri sploh nočejo priti na shod na to komando, in glasno predlagal, naj se njihovi želji ugodi in postavi kmet kot kandidat. Toda zmrzli stric g. dr. K-a, nadžupnik pri Sv. Križu g. Korošec je proti mojemu predlogu na vso moč zagovarjal kandidaturu svojega sorodnika, na kar pa jaz nisem rekel, da je ta najsposobnejši, ampak le, da mu poslaniške sposobnosti za duhovniške koristi ne odrekam, da pa želijo naši kmetje kmeta. Ko je prišla kandidatura g. dr. K. na glasovanje, je bila z glasovi večine zaupnikov „km. zv.“ sprejeta, ni pa bila sprejeta soglasno in z mojim glasom kakor „Gospodar“ in „Slovenec“ trdita, ker par mož in jaz nismo dvignili roke za Korošca, protiglasovanja

pa bilo ni. Po shodu so mi pravili naši kmetje, da so glasovali za g. dr. K. le radi tega, ker se niso hoteli zameriti g. nadžupniku, da pa ne bodo volili doktorja, ampak kmeta. Šentmohorski župan g. Debelak pa me je celo pohvalil radi predloga, naj se postavi kmet kot kandidat, in pristavil, da bi bil staval sam tak predlog, ako bi ga ne bil staval jaz.

„Kmečki zvezi“ sem pristopil v upanju, da je res njen namen, pomagati kmetu in vzbujati v njem samozavest, poslavljam se od nje v prepričanju, da hoče ljudstvu komandirati.

Na Knežcu, dne 24. aprila 1907.

Vinko Žurman, posestnik pri Sv. Križu.

Š Dr. Korošec in — kmetje! Laži-urednik dr. Korošec se v zadnjem „Slov. Gosp.“ jezi, ker smo pribili njegovo prijateljstvo do kmeta. Pravi, da smo posneli dotično laž iz „Štajerca“. Mi še danes enkrat pribijemo, da je dr. Korošec nekoč v mlajših letih pri Sv. Jurju ob Ščavnici rekel, da kmet naj tisto je, kar v razgoni raste. Prič imamo neštevilno še danes in imenujemo dr. Korošca lažnjivega strahopetca, ako to taji.

Š Dva volilna shoda priredi kmečki kandidat Vinko Žurman prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. in sicer ob 8. zjutraj v Dobju pri Planini in ob 2. pop. v Št. Vidu pri Planini.

Š Na Slatini priredi kmečki kandidat Vinko Žurman volilni shod v nedeljo dne 29. t. m. ob 6. uri zvečer v gostilni Konrada Rist.

Š Volilni shod dr. Korošca v Gaberju pri Rogatcu. Zopet bodo govorili o Koroščevi večini. Ali bilo je prav žalostno za Korošca, kajti na shodu je bilo čez dve tretjini neodvisnih kmetov, kateri so hoteli slišati tega častihlepnega moža. Ti so med seboj govorili, da 14. majnika pokažejo, komu zaupajo, in gotovo nikdar laži-uredniku. Dr. Korošec je govoril veliko, a besede so bile puhle. Kmetje mu ne verjamejo ničesar več, in so mu dali ime laži-urednik. Dasi se pod agitacijo naših duhovnikov skoro prižnice podirajo, je vendar položaj prav dober. 14. majnika pa pokažemo, komu zaupamo. — Živel naš kmečki kandidat Vinko Žurman! Udeleženec Koroščevega shoda.

Š Sv. Križ pri Rog. Slatini. Kdo je priporočal Vinko Žurmana za kmečkega kandidata?

Priporočala ga je cela križevska nadžupnija razun nekih Koroščevih pristašev, ki se lahko na prste preštejejo. Mi kmetje smo ga prosili ne samo enkrat, temveč že od Božiča.

„Slov. Gosp.“ pa laže, da so ga advokatje priporočali in za advokata postavili. Ti advokatje smo mi kmetje, ki vemo, da je gosp. Žurman izobražen katoliški mož, ki dobro ve, kje kmeta čelvelj žuli, in ki je delaven, priden in pošten mož.

Vprašamo Vas, dr. Korošec, ali poznate Vi kmečke težnje, ali ste že vi kdaj polje obdelovali, kakor g. Žurman? Ne, vi le sedite v pisarni in v „Slov. Gosp.“ pišete tako nesramne stvari o g. Žurmanu, da se mi kmetje moramo zanj potegovati.

Lažnjivi „Slov. Gosp.“ prša hudobno, kaj je Žurman storil dobrega za kmeta? Sedaj pa mi kmetje povemo, kaj je storil dobrega.

Če je kateri Križovljan česa potreboval, kakšno prošnjo ali kaj podobnega, vsakemu je pomagal, vse je napravil in kar je napravil, je bilo uslišano. Sosedni farani so hodili k njemu ga povpraševati za nauke; vsakemu je ustregel, da so bili vsi zadovoljni z njim.

Sedaj pa prašamo Vas, dr. Korošec, kaj ste pa Vi storili za nas kmete? Pomagali ste naprtiti na naše rame nove milijone, to je bilo vse.

Na dan volitve pa pokažemo mi Rogačani, Šmarčani in Kozjani svojo kmečko zavest, da nismo več tlačani duhovnikov, da smo svobodni kmetje! Na dan volive bo videl dr. Korošec, koliko ima zaupanja v teh treh okrajih.

Dr. Korošec, še nekaj imamo za vas: Shod pri Sv. Križu je bil dobro obiskan, pa ne zavoljo vas; ker kmetje so hoteli že takrat Žurmansko proglasiti za kandidata. Pa ko je nadžupnik komandiral, da bodemo pri starem ostali, torej pri dr. Korošču, so kmetje se pomikali iz sobe in eden je pravil, da so njemu že rajni oče govorili: dokler bodo duhovniki in doktorji poslanci, bode kmet ubogi trpin! Govorili so kmetje, da Vi niste za poslanca sposobni, da ste še premladi in še ne veste nič hudega, da je boljše, če počakate nekaj let v pisarni. In ako Vam Bog da dosti kruha z Vašo službo, Vam še priporočamo, da si kupite posestvo in se naučite poljedelstva. Takrat boste lahko nastopili kot kmečki kandidat, če vas bode kdo maral.

Dragi kmetje-bratje! Na dan volitve dne 14. maja pa pokažite zaupanje svojem kmečkemu kandidatu in ta je

Vinko Žurman,

kmet pri Sv. Križu.

Naj se razlega od ust do ust, od kmeta do kmeta:

Živel naš kandidat Vinko Žurman!

Več kmetov
od Sv. Križa pri Slatini.

č) Ptuj-Ormož.

Kandidat narodne stranke

Jakob Zadravec,
veleposestnik v Središču.

p „Štajerc“ je zatajil in izdal kmete. „Štajerc“ je postavil v ptujskem in ormoškem okraju Jožefa Orniga, župana ptujskega. Vedno je „Štajerc“ trobil v svet, da kmet naj kmeta voli, a sedaj je postavil za kandidata meščana, peka Orniga. „Štajerc“, kje je tvoja doslednost?! Zatajil in izdal si kmete, ali prav za prav sedaj si pokazal, da si vedno kmete le farbal in za norca imel, v resnici si vedno delal in pisal v prid nemškemu purgarjem. — Ornig bi naj bil poslanec slovenskih kmetov? Ornig, kateremu so se v deželnem zboru v Gradcu očitala skrajno nepoštena dejanja, a si on ne upa niti tožiti, ker ve, da bi s tožbo propadel! Ornig bi naj zastopal slovenske kmete, ki mu je vsak Slovenec trn v peti, ki skrbi le za svoj žep in za nemške purgarje! — Pravi pošteni Nemci ne marajo Orniga in sedaj se vsiljuje slovenskim kmetom! Joža, Joža, iz te moke pa res ne bo kruha! — Slovenski kmetje imajo svojega kandidata inta je Jakob Zadravec, kmet in mlinar v Središču. Kmet naj kmeta voli, tako si ti „Štajerc“ prej pisal in tako bomo volilci sedaj storili. Volili bomo kmeta Zadravca! Kaj ve bogati meščan, kje kmeta žuli? Kaj ve bogati pek, v kaki stiski je ubogi posestnik? Kaj ve Nemec, kaj treba slovenskemu ljudstvu? Zato pa, kmetje, ne dajte se motiti, volimo našega kandidata kmeta Zadravca! Res, da je sedanji okrajni odbor dal popraviti nekatere ceste, a zvišal je okrajne doklade za deset odstotkov ter okraj še celo zadolžil. A cest niso delali iz ljubezni do kmeta, temveč radi sebičnosti, da bi nemški purgarji ptujski lažje sevozili k svojim vinogradom in posestvom. Pa tudi za mesto Ptuj je okrajni odbor čisto po nepotrebnem in celo po krivici izdal velike vsote, katere mora plačevati ves okraj. Odkupile so se usnjarije pri dravskem mostu in naredilo šetalisce za meščane, in plačati je moral ves okraj, ker so Ornig in njegovi tovariši Stražil in drugi nemški meščani pri okrajnem odboru tako sklenili. Okrajna cesta preti Vrbanu se je šodrala s posebnim od daleč po vlaknu privoženim šodrom, napravilo se je ob cesti šetalisce za pešce, ker ima Ornig tam svoje vile. Okrajna blagajna je torej morala trpeti, da so postale Ornigove vile vsled lepše ceste in šetališča več vredne itd. Našteli bi še lahko več takih slučajev. Povsod skrbijo nemški meščani le zase, v prvi prvi vrsti le zase in svoj dobiček; in to celo na stroške vsega okraja, na tvoje stroške, slovenski kmet. In Orniga bi naj volili za poslanca? Nikdar! Kmetje, bodimo možje! Še nikoli nismo imeli kandidata, katerega bi si bili mi sami postavili. Sedaj ga imamo in naša zavednost, naš ponos nam velewa, da ga volimo, da zanj agitiramo pri sosedih, pri sorodnikih in znancih.

Kmet naj kmeta voli, in mi volimo vsi Jakoba Zadravca. Proč z Ornigom, proč z dr. Plojem! — Naša volja naj zmaga, naša volja mora zmagati in ne volja nemških meščanov in volja duhovnikov. Slovenski kmet je svoboden in bo 14. majnika tudi volil svojega svobodnega kmečkega kandidata Zadravca.

p Ptujski „Štajerc“ je v svoji 16. št. z dne 21. t. m. prinesel vendar enkrat vrsto svojih kandidatov. Prav željno smo jih pričakovali! Rado vedni smo namreč bili, koga bodo izbrali svojim kandidatom, ker so v svojem glasilu vedno in vedno trobili v svet: kmet naj kmeta voli! In glejte! Pasja dlaka! Vodstvo Štajerčeve posnema našo „dično“ kmečko zvezo; postavila je res same „kmete“ kandidatom! Oglejmo si jih natančneje! Za Brežice, Sevnico, Laško kandidira baron Alfred

Moscon. Mož je morebiti vsega spoštovanja vreden, ali baron vendar ni kmet. Gospod se najbrž še sam ne obleče, tako je namreč navada pri plemenitajih; pa kriči „Štajerc“, da je kmet! Za njim pa pride Jože Ornig, veleposestnik v Ptuj. Ha, ha! Kdo se ne smeje! Ornig pa kmet! Pa kako priden je brumni „Štajerc“. Samo veleposestnik je Ornig. Lej, lej! Kdo je pa potem pek, kdo trgovec s soljo, kdo večkratni hišni posestnik, kdo ptujski purgar, kdo ptujski župan in kdo ***gospod**, pravcati trebušati gospod? Dohtor mu seveda manjka, ker je fant prilezel le do druge ali tretje latinske, pa to nič ne de, saj za „Štajerca“ je dovolj učen! Kmet je toraj! Ti, ljubi moj kmet, žuliš svoj črni kruh in kar pride še družega na Tvojo mizo, s svojimi posli. Misliš, da kmet Ornig dela tudi tako? Kaj še! Za njegov razvajen želodeček pač ni tista hrana, katera, tekne poslom! Ti kmet si celo ob nečeljah preprosto opravljen, pa poglej kmeta Orniga in njega obitelj ob delavnikih! Ne vem, če bi spoznal kmeta v njem, še manj pa v njegovih sinovih in hčerah. Ti slovenski kmet imaš ženo, ki govori Tvoj jezik, Ti vzgaja otroke v duhu Tvojega naroda, a kmet Ornig, sin slovenske matere, je vzel za ženo zagrizeno Nemko; otroci so sami nemški rajhovci! Kaj ve **gospod** Ornig o Tvojem trpljenju, kmet? Ne pozna ga!

Protikandidatu g. J. Zdravcu, veleposestniku in paromlinarju iz Središča predbaciva „Štajerc“, da je bil na shodu v Ptuj lepo oblečen, da ga je krasila zlata verižica! Na, gospod Ornig pa nosi najbrže verižico iz železa in je prav po kmečko oblečen! Seveda! Kmet slovenski, ne pusti se od takih ljudi za nos voditi in nesramno farihati! Ornig, rojen Slovenec, sedaj janičar, renegat, nemški rajhovec, Tvojih koristi, Tvojih teženj gotovo ne bo **Tebi** v korist zastopal! Seveda, sedaj bi Vas, slovenski kmetje, radi zvalili na limance, ker bi gospod Ornig rad postal še državni poslanec. Častilakomen je in po vaših hrbtih bi rad splezal v državni zbor. Če se mu že tako slinecede po državnozbornem mandatu, naj nastopi kot „velezaslužni ptujski župan“ v mestni skupini Ptuj-Lipnica!

Kaj si neki domišljuje ta ptujska cunjja „Štajerc“ imenovana, da smeši kandidate narodne stranke kot „Zählkandidate“? Ali misli, da je naš kmet res tako neumen, da ne ve, da se „Štajercu“ prav pošteno stolec maje, na katerem sedi? Sedaj molčimo, a po 14. maju bo pa menda le Ornig tisti, ki bo (sicer je navajen šteti denarce) štel glaseke po ptujsko-ormoškem okraju.

Kmet, bodi pameten, ne daj se komandirati duhovnikom, ne pusti pa tudi, da bi te izrabljali in smešili Nemci! Sam imaš glavo, sam misli, sam delaj in svoboden, neodvisen gospodar boš krasni slovenski zemlji! Klerikalci so ti jo prodali, Nemci jo pa hočejo za se! Ti pa, kmet slovenski, brani jo z junaškim srcem in voli, ne Nemca Orniga, ampak brata sotrpina, naprednega, ne od duhovnikov in farovžev odvisnega kandidata Jakoba Zdravca!

p Resnicoljubnost duhovniškega „Slovenca“. „Slovenec“ je v listu z dne 17. t. m. prinesel poročilo o shodu naprednih volilcev ptujsko-ormoškega okraja. Tam trdi, da je g. Drag. Zupančič, upokojeni učitelj, kričal na shodu na veleposestnika Muršeca iz Kaniže pri Ptuj, ki sploh ni imel na shodu kot nevolilec nič iskati, dasitudi je član Čitalnice, naj se pobere sam, ker drugače ga pusti ven vreči. Lej, lej! Gosp. dopisnik, sami niste bili na shodu; imeli ste pa pač pet špijnov, izmed katerih sta dva vedela, za kaj se gre. Eden je bil potem popoldne pri Vas v samostanu, pa menda ni dobro vedel, kaj se je vse vršilo na shodu, mu je namreč Slavinčevo vince skalilo pogled in zato Vas je napačno poučil. Gosp. Drag. Zupančič namreč niti na shodu ni bil in zato bodite, g. dopisnik, lepo katoliški, pa prekličite „malo laž“ ali „obrekovanje“, kar hočete!

p Slovenske žene! Tudi me lahko mnogo storimo v teh resnih, odločilnih časih za svoj rod. Navdušujmo, bodrimo moše, da vstrajajo v boju za napredek in svobodo!

p Zlata verižica kandidata Zdravca. Zadnji „Štajerc“ se norčuje iz g. Zdravca, ker je pri shodu v Ptuj imel baje zlato verižico pri uri. Če je res, ne vem, kajti jaz nisem gledal na take malenkosti, temveč poslušal sem tembolj njegov krasen govor. Vsaka beseda njegovega ognjevitatega govora mi je segala v dušo in srce, ker govoril je res iz duše v dušo. Ta pa zna, — to je splošna sodba. Tako more govoriti le tisti, ki mu je kmetški blagor v resnici pri srcu, ki pozna iz

lastne izkušnje križe in težave. Zdravec je naš mož, in če ima potem zlato verižico ali ne, to nam je vse eno. Zakaj bi je pa ne smel imeti? Ali mar misli „Štajerc“, da si bomo slovenski kmetje izbrali kakšnega capina za kandidata, ki bi niti poštene obleke ne premogel?

Ornig tudi ni kmečki prijatelj, ker po sodbi prismuknjene „Štajerca“, ne sme imeti noben kmet praznične obleke ali pa celo zlate verižice. Ali ima mogoče kmet Ornig, pek in župan ptujski, kako železno žlajdro ali povežitnico namesto verižice pri uri? To bi rad vedel

slovenski kmet.

p Trg Središče je volil od nekdanj v skupini mest in trgov. Volilni odsek, kateremu je bil predsednik dr. Ploj, pa ga je degradiral v kmečke občine. To je škandal, da slovenski predsednik odseka, dr. Ploj, ni protestiral in kaj takega preprečil. In dr. Ploj še računi, da bi ga Središčani zopet volili?! Kdo bo poljuboval roko, ki ga tepe, kdo bo smatral za prijatelja tistega, ki ga je izdal? G. dr. Ploj, Vaša roka nas je udarila, Vi ste nas izdali, in mi bomo strmoglavili — Vas.

p Narodni in značajni dr. Ploj je zabranil 8. štajerski slovenski mandat. Vladni načrt je imel za štajerske Slovence gotovo osem poslanskih mest, a slovenski poslanci, med temi tudi „izurjeni parlamentarec“ dr. Ploj so se potegovali za 7 — beri: sedem poslanskih mest. Vsak kravji mešetar bi se potegoval za devet ali deset poslanskih mest, če bi mu jih vlada ponudila osem, a „izurjeni parlamentarec“ dr. Ploj se je potegoval za — sedem poslanskih mest, ker je bil slepo orožje Šusteršičeve kranjske klerikalne politike. G. dr. Ploj, nam štajerskim Slovencem ste zabarantali dva ali gotovo eden mandat, na Kranjskem ste pomagali zadaviti meščanstvo in Korošce ste izdali in pokopali, in sedaj se še čudite, da se razumnštvo odvrča od Vas! Služili ste kranjskemu klerikalizmu, a ta Vas je v zahvalo sedaj, ko Vas ne rabi več, v zadnjem „Domoljubu“ ostro napadel. Prav se Vam godi! Izdajstvo se rabi, a izdajalca se prezira ter se pahne stran kot izžeto limono, ko se ga ne potrebuje več.

Na shodu v Mariboru, ki se je vršil lani v prid koroškemu bratom zaradi volilne reforme, ste Vi, g. dr. Ploj, slovesno izjavili, da takoj izstopite iz Šusteršičeve „Slovanske zveze“, če Korošci ne dobe 2 ali vsaj 1 signarnega mandata in če bo ta zveza glasovala za to reformo, ki jo imamo. Za Korošce se ni doseglo nič, „Slovanska zveza“ je glasovala za to krivično volilno reformo in Vi, g. dvorni svetnik, ali ste ostali mož beseda, ali ste izstopili iz Šusteršičevega kluba? Ne, niste storili tega; požrli ste svojo besedo, ostali ste ponižen sluga dr. Šusteršiča in duhovščine, in zakaj? Ker ste se bali za svoj mandat, ker ste se bali zameriti se klerikalcem, zatajili ste svojo močatost iz strahu pred duhovščino. Vam je bila volja klerikalcev več, nego korist naroda, več nego Vaša močatost in torej se vam sedaj popolnoma prav zgodi, če Vas zadene vseobče zaničevanje in preziranje.

Nočemo se baviti z Vašimi nečednimi aferami, temveč pribijemo le to, da ste Vi, gosp. dr. Ploj, s svojim figa-moštvom, s svojim izdajstvom napravili spoštovanje in zaupanje slovenske inteligence in priprostega razumnega naroda in da si niste pridobili niti naklonjenosti klerikalcev (glej „Domoljub“) in torej je Vaš propad 14. majnika neizogiben in — potreben.

p Izjava. Nekdo si je izmislil hudobno laž, da sem se udeležil volilnega shoda Štajerčevcev v nedeljo dne 21. tega meseca v Ormožu. Če mi kdo more to dokazati, pripravljen sem položiti za narodni sklad takoj tisoč kron.

Krčevina pri Ptuj, dne 23. 4. 1907.

Franč Babosek,

veleposestnik in obč. predstojnik.

p Plojevi shodi. Zadnji „Slov. Gospod.“ nazznanja Plojeve shode za prihodnjo nedeljo za Sv. Marka, Sv. Marjeto in Sv. Lenart. Kmete, ki niso pristaši Koroščeve lažikmečke zveze, in se hočejo shodov udeležiti, pozivljemo, naj nastopijo dostojno in ga vprašajo, kako more on kandidirati pod Koroščevo firmo. Svarimo pa resno pred kakšnimi izgredi in izjavljamo, da ne prevzamemo nobene odgovornosti. Pozivljemo pa ob enem neodvisne napredne kmete, naj gredo na shod našega kmečkega kandidata Zdravca k Colnarju.

p Vuzmetinci pri Sv. Miklavžu. V nedeljo, dne 21. t. m. se je bolfenskim in miklavževskim volilcem predstavil kmetški kandidat g. Jak. Zdravec, posestnik v Središču. Udeležba tega shoda je bila ogromna. Nad 450 volilcev je zasledovalo njegova

temeljita izvajanja. Dvorani sosedne sobe, hodnik, veža — vse je bilo natlačeno polno in še na cesti so pri odprtih oknih in vratih poslušali ljudje. — G. Šinko, župan v Središču, je pozdravil volilce v imenu narodne stranke, potem pa se je volilo predsedstvo: g. Fr. Zabavnik, župan in veleposestnik v Vobranci kot predsednik, gg. Alojz Rajh, veleposestnik in župan v Slančivesi in Vinc. Zdravec, posestnik istotam kot podpredsednika. — Ko je g. predsednik izrazil svoje veselje nad mnogobrojno udeležbo ter še posebno opomnil, da ima vsak volilec pravico govoriti, je dal besedo kmetškemu kandidatu g. Zdravcu. Burno pozdravljen je začel nato v krepkem jedernatem govoru razvijati kmetški program. Omenil je krivični zemljiški davek, kateri se mora nadomestiti s pravičnim dohodninskim davkom. Desetek in mnoge pristojbine, ki žulijo našega kmeta, se morajo istotako odpraviti. Kmetško ljudstvo mora dobiti strokovne izobrazbe; zato so potrebne kmetijske šole in poučni tečaji. Nakupovalne zadruge in ustanova cenega kredita bi pripomogla kmetu do boljšega gmotnega položaja. Govoril je o ločitvi od Ogrske, o stavbi šol, katero breme naj prevzame država, o upravičenih zahtevah delavstva s posebnim ozirom na naše razmere itd. V tej točki ga je interpeliral viničar Tušek iz Gomile in z odgovorom g. kandidata, kakor tudi z izvajanjem g. Šinka iz Središča se je zadovoljilo vse navzoče delavstvo. Pomagati kmetu in delavcem je bila deviza njegovega govora. Pri tem delu pa ga bode vodila poštenost in odkritosrčnost. Zato je tudi kot veren katoličan ncizprosen sovražnik vsakega, ki bi se hodel dotakniti svetih resnic naše katoliške vere. Pazno in mirno je sledila zbrana množica temeljitemu govoru in ko je končal, je iz sto in sto navdušenih src zadonel mogočni klic: „Živijo naš kmetški kandidat Zdravec!“ G. učitelj Košar je nato jedernato in poljudno razpravljal točko: Kmetška volja na dan! G. Jože Zdravec, posestnik v Lačavesi (Sv. Bolfenk) pa je stavil resolucijo, katera je bila enoglasno, z gromovitimi „živijokliči“ sprejeta in s katero se je enoglasno izreklo popolno zaupanje kmetškemu kandidatu g. Zdravcu. Na vprašanje „kdo je proti“, se ni vzdignila niti ena roka. In to je bil najboljši odgovor na nečuvne napade zadnjega „Slov. Gosp.“ o katerem se je slišalo samo eno mnenje med ljudstvom: „Proč z njim, ker nam laže. Mi poznamo našega kandidata Zdravca že iz mladih let, zato pa bomo 14. maja dali svoje glasove poštenemu, za blagor kmeta in delavca vnetemu možu“.

d) Maribor levi breg.

Narodni kmečki kandidat:

Josip Mursa,

kmetovalec na Krapju pri Ljutomeru.

1 Napredni kmečki kandidat Mursa in blagoslovljeni obrekovalci pri „Slov. Gosp.“ Kakor hitro so izvedeli tam v Mariboru, da je tudi Roškar dobil protikandidata, so zbesneli in kakor volkovi so se vrgli na Murso. Pravijo, da je tovarnar, torej ne kmet, da je slab Slovenec, očitajo mu, da gotovo ni kaj vreden, ker so ga iz okrajnega odbora ven vrgli itd. Ta lopovska obrekovanja moramo vsaj deloma zavriniti. Odkod izhajajo in katero blagoslovljeno, a v laž namočeno pero jih je zapisalo, itak vemo. G. Mursa, naš napredni kmečki kandidat, je storil v gospodarskem oziru za svoj okraj stokrat in tisočkrat več, kakor vsi patentirani rimski „Slovenci“ celega volilnega okraja. Le oglejmo si razne gospodarske naprave v ljutomerskem okraju, pri katerih je vsikdar s svojim treznim nasvetom sodeloval in v mnogih slučajih prednjačil ravno g. Mursa. Spomnimo se, kolikokrat je on zastopal koristi slovenskih kmetov pri štajerski kmetijski družbi v Gradcu. S kako neumorno delavnostjo je dvigal živinorejo, posebej konje- in bikorejo, v ljutomerskem okraju. Kot bivši član okrajnega zastopa je stal vsikdar v prvih vrstah, kadar se je šlo za napredek kmetijstva in gospodarstva sploh. Toda eno je bilo: ni se brezpogojno hotel klanjati komandi duhovščine, in zato je ta, na čelu ji kaplana Štuhec in Kociper in župnika Kunce in Weixl, začela ostudno gonjo proti njemu in se ji je pri zadnjih volitvah v okrajni zastop posrečilo, ga izbaciti iz okrajnega zastopa; a povdarjamo, da se je zgodilo to edino zato, ker se je Mursi gnusila ta ostudna gonja in je sam izjavil, da se ne da voliti. In ista „velenarodna“ duhovščina je takrat dosegla, da je bil izvoljen podnačelnikom slovenskega okrajnega zastopa zagrizeni Nemec Thurn. Mursa je pa poleg tega izvrsten kmetovalec, kateri si je z

lastno voljo in lastnim trudom pridobil obsežne gospodarske znanosti in jih zna praktično uporabljati na svojem posestvu. Kdor pa je to videl, mora reči, da je gospodarstvo na tem posestvu uzorno, in to za to, ker g. Mursa tudi sam zna prijeti za delo in se ga tudi ne sramuje. Sramovati v dno duš pa bi se morali tisti podli obrekovalci, ki zasramujejo takega moža. Fej vas bodi, hinavci!

e) Maribor desni breg.

Narodni kmečki kandidat:

Viktor Glaser,

kmetovalec in lesotržec na Smolniku p. Rušah.

d Dva volilna sboda priredi napredni kmečki kandidat Viktor Glaser v nedeljo dne 28. t. m. in sicer v Konjicah in v Zrečah.

f) Marenberk - Slov. Gradec - Šoštanj - Gornji grad.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Ježovnik,

kmetovalec v Velenju in načelnik šoštanjskega okrajnega odbora;

m Iz Noveštitve. Poročati hočem, kakšen vtis je napravil neodvisni naš kandidat g. Vinko Ježovnik na občinstvo. Pred njegovim nastopom ozirali smo se okrog po kandidatu, katerega osebno še nismo poznali. Kar stopi iz naše srede in se predstavi, brez glase-rokovic in brez cilindra, kakor dozdajni naši „kmečki“ kandidati. Kakor kmet ni se ločil od nas drugih navzočih kmetov, in že samo to je vplivalo na kmete; in tudi njegov izvrsten govor je kar očaral navzoče kmete. Ker se toliko agitira od nasprotne strani v gornjegrajskem okraju, češ, da je g. Ježovnik liberalac in da ne spolnuje verskih dolžnosti, bodi tukaj omenjeno, da dosihmal še niso bili profesorji, dvorni svetniki in finančni komisarji, kakor jih ima kmečka zveza za kandidate, bolj verni nego kmet g. Ježovnik. Ali še veste, gosp. Robič, kakšen „liberalac“ ste bili, še predno se je rodila kmečka zveza? Mi pa vemo! Zato vam tudi nič ne verjamemo. — Ravno istega dne je bil tudi shod kmečke zveze na Ljubnem in v Gornjemgradu, kjer je razvijal profesor Robič svoj program. Poslušajte kakšen kmečki prijatelj je profesor Robič. Iz Ljubnega v Gornji grad peljal se je z njim rečiški župan Rakun, ki je mimogrede omenjeno tudi odbornik kmečke zveze in ki je pri ustanovnem zborovanju kmečke zveze bil podpredsednik. Tega kmeta vzel je „kmečki prijatelj“ g. Robič s seboj, seveda za „štafažo“, češ, pogledjte me, saj se vendar s kmeti okoli vozim. Seveda Robič si je mislil, ker grem med kmete, peljati se moram že s kmetom. Sedaj pa čujte! Ali sta se peljala tudi iz Gornjega grada nazaj skup? Kaj še! Kdo se bode vračajoč se s shoda s kmetom vozil, ko je že z volilci opravil? — Škofov oskrbnik povabil je Robiča na svojo kočijo, češ, naj se pelje z njim na kolodvor. Robič je pustil svojega prijatelja kmeta in se vsedel k oskrbniku; ubogi Rakun, župan lepe občine Rečica, pa se je moral sam na Robičevem vozu peljati za njim. Torej v gosposki družbi pa se je „kmečki prijatelj“ Robič kmeta Rakuna sramoval. Prepričan sem, če bi bil Rakun v gosposki suknji, peljali bi se vsi trije skupaj. Pomiloval sem te, prijatelj Rakun! Ugleden kmet si, toda spoznal nisi, da te je Robič imel le za „štafažo in da se te je sramoval v gosposki družbi. In tak poslanec naj kmeta zastopa! Pač ves drugačen je naš Ježovnik, ki nima besede kmet samo na jeziku, ampak tudi na srcu, ker kot kmet-sotrpin nas v gosposki družbi ne bo izdal. — O shodu kmečke zveze pravil mi je sosed: Od Noveštitve je prignal župnik celo krdelo faranov, katerim je prejšnjo nedeljo pretel, da se mora vsak volilec shoda udeležiti, torej ne prostovoljno, ampak prisiljeno so prišli. Kmet, ali si že zmiraj suženj? — V Novi štiftni občini se še malo svita, vendar pa je upati, da bodo tudi tukaj začeli ljudje uvidevati, da moramo postati neodvisno svobodno ljudstvo. Neki kmet, kateri sicer ni napreden, mi je pravil, da bo rajši volil kmeta kakor pa profesorja, in takih misli je več tukajšnjih kmetov. Torej, neodvisni kmetje in ti, narodna stranka, zastavite vse moči, da pride prava kmečka volja do zmage, ker pritisk od strani duhovščine in hud in bo še hujši. Župniki bodo porabili vsako priložnost v agitacijske namene, in njih posebni agenti, to so cerkveni ključarji in mežnarji, bodo njih pravo orodje. Kmet, presojaj zdaj posebno v volilnem času postopanje narodne stranke in nje kandi-

data in ono kmečke zveze in nje kandidata in kmalu se ti bodo oči odprle. Kmet.

m Gornjegrajski okraj. Razložek med shodi Robičeve in Ježovnikove stranke je pač precejšen. Na Ježovnikov shod pri Sv. Frančišku je imel vsakdo, ki je volilec, prost pristop in prosto besedo. Lepaki so že teden dni prej oznanjevali ta javen shod. Da pride pa Robič v Gornji grad, se je izvedelo šele iz klerikalnih časnikov. Vstop so imeli oni, ki so bili osebno povabljeni — povabili so seveda samo kimovce. Zato se je ta tudi vršil v farovžu, ne na javnem prostoru da je tam bila kontrola toliko lažja. Pametnejši kmetje so seveda šli k Sv. Frančišku, ali pa so ostali raje doma. Udeležnikov shoda v Gornjem gradu je sicer bilo čez 100, ali večino je prignal novoštitni župnik, ki je svoje ubogljive ovčice še prejšnjo nedeljo in cel teden obdeloval v ta namen. Govoriti se je smelo seveda le to, kar je duhovnim gospodom prav. Pri Sv. Frančišku pa je lahko vsak govoril, četudi je nasprotnik bil. Kje je tedaj neodvisnost? Značilno je pa tisto, da se pri Sv. Frančišku ni govorilo čez kandidata Robiča razun dveh stvarnih opazk, na Ljubnem pa je velenjski kaplan g. Goričar, ki se je z g. Robičem pripeljal, udrihal po g. Ježovniku in celo njegove privatne zadeve vlačil pred volilce. Ali je to častno, udrihati na ta način po človeku, ki ni navzoč in ki se tedaj niti zagovarjati ne more? G. Goričar, prišli bi k Sv. Frančišku in tam vpričo g. Ježovnika povedali, kar vam ni prav na njemu! To bi bilo pošteno. Seveda, tiste korajže gosp. Goričar nima. Ali ni to obrekovanje, v nenavzočnosti kake osebe o isti zaničljivo govoriti.

m Iz gornje savinske doline. Slovenski kmetje! Vzemite v roke „Slov. Gosp.“, pa se boste prepričali, kdo so ti ljudje, ki vam prorokujejo raj na zemlji. V svojem glasilu izrabijo vsako najmanjšo besedico, napravijo iz iste kamelo, potem pa z loparjem po našem kmetskem kandidatu Ježovniku. Ali je kaj kriv, ali ne, trpeti mora, ker kandidira na željo kmetov prizadetih okrajev. Čeprav je poštenjak, kakor ga kmetje sami poznajo, je vendar v njih očeh največji nepridiprav, brezverec, liberalac, rušitelj zakonov in vse mogoče. Pa to se bo trdo maščevalo. Ježovnik je sam poročen in noče druge, ker ljubi svojo sorogo, a oni trobijo, da bo razdril zakon. Sam je rekel v večji družbi, da je odločno proti razdružitvi zakona, a ker oni rečejo drugače, mora že tako biti. Ako bi ga pa postavila kmečka zveza, bil bi najboljši človek, in gorje onemu, ki bi se drznil črhnuti besedico zoper njega. Vsak dan se lahko prepričate iz „Gospodarja“, kako nesramno lažejo in obrekujejo, in zakaj, — ker jim teče voda v grlo. Opozarjamo vas, možje volilci, le čitajte pridno, potem pa sodite in videli boste, ali ni skoraj vsaka druga beseda laž in psovanje. Pojdite na shode, potem pa čitajte in ujeli boste lažnjivca. Pokažite svojo lastno voljo, postavite si iz svoje srede poslanca in volite kmeta. Ako profesor Robič v 18 letih ni dosegel skoraj ničesar, ne bo tudi sedaj, ko je že star mož, potreben počitka. Po deželi pa naj gre glas: kmet voli kmeta — Ježovnika!

m Šmiklavž pri Slov. Gradcu. Komaj se je oddahnil Robič od svojega bega iz Št. Ilje pod Turjakom, že jo je moral zopet popihati. Ko je videl, da se začne soba polniti najbolj s tistimi ljudmi, ki so bili vzrok njegovega bega, vrgel je puško v koruzo ter zbežal v bližnji gozd. Ko je vstavljal hišo, slišal je za seboj takšne, kakoršnih še menda nikoli ne. Mnogo ljudi ga še videlo n, in jim je prav žal, da ga niso mogli spoznati. Čez nekoliko časa naznani podgorski župnik Pečnik, da se bode vršil zaupni shod po § 2 pri Mostnarju. Ker je tam tudi krčma, šlo je vse tja. Ljudi je kar mrgolelo. Pred vrati sta pa stala župnika Pečnik in Šmiklavški župnik Vračun, ki sta ljudi suvala s komolci in s pestmi nazaj. To je seve vsakega suvanega zelo razburilo. Nek Št. Iljčan, katerega je udaril Pečnik za uho, „da je bil kriv“, odstranil je potem župnika in ga postavil na zrak, a druga mu ni ničesar storil. Še vrnil mu ni zausnice. Šmiklavški župnik pa jo je popihal skozi zadnja vrata. Pečnik pa je napravil še potem to neumnost, da je šel zopet nazaj v sobo, kjer je samo poslušal in škripal z zobmi, med tem ko se mu je povedalo od vseh strani takih, katere si bo pomnil vse svoje žive dni. Župnika sta imela le eno osebo na svoji strani in to je bil nek človek, ki je že letos bil 2 mesca v zaporu. Ta jima je pomagal prej pri vratih. Robič je bil med tem časom še vedno v

gozdu. Ljudstvo pa je pravilo, da takšnega poslanca si ne želi, ki le v gošči čepi. Imamo priče, ki so videle, da je imel Pečnik v roki žepni nož in najbrž je tudi s tem onega Šentiljčana udaril. Ljudstvo je bilo zelo navdušeno in je vpilo: Živijo Ježovnik, naš kandidat! Ko je Robič daleč po stranski poti, spremljan od župnikov, zapuščal Šmiklavž, ga je ljudstvo po poti spremljalo in prepevalo narodne pesmi. Nazadnje so mu še godci zaigrali „marš“.

m Šmiklavž pri Slovenjem Gradcu. V cerkvi je bila minolo nedeljo pridiga, ki je merila le na volitev. Seveda ne naravnost, ampak tako, da je vsak še tako neumen vedel kaj pomeni. Tokrat je bila pridiga sploh boljša in krajša, kakor po navadi, zadnje pa zato, ker je še potem trajalo oznanilo o shodu, razlaganje volilne reforme in agitacija za Robiča, skoraj tako dolgo, kakor pridiga sama. Ta dan ni bil župnik Šmiklavški duhovnik na prižnici, ampak političen agitator, in cerkev se je s tem oskrunila. Ljudstvo je zaradi tega jako razburjeno in pravi, da gre v cerkev le zaradi Boga, a ne zavoljo Robiča. No vendar ni imela cela pridiga in agitacija nobenega uspeha, ampak dosegla je, kakor se je vidlo ravno nasprotno. Tako še menda noben kandidat ni kje pogorel, kakor je Robič v Šmiklavžu; še besede ni spregovoril, ne on in tudi ne njegovi pomagači, ker ni bilo nobenega zborovanja.

m Iz slovenjegraškega okraja. Na shodu v Št. Ilju je bilo čez 200 ljudi. Predsedstvo: Ivan Čas, Franc Sedovnik, Franc Jaš in Franc Čas. Govoril je kot prvi Robič — skupaj s šabe pol ure. Razvijal je znani program; vedno je bil moten in pretrgan z medklici „Živijo Ježovnik“ in „proč kmečka zveza“. Za Robičem je govoril posestnik Konrad Iršič, ki izjavi, da se programu Robiča pritrjuje, da pa si je ljudstvo že 19./3. 1907 v Slov. Gradcu izbralo za kandidata Ježovnika. (Gromoviti: „Živel Ježovnik!“) Nato govori posestnik Jaš, v smislu Iršiča in omeni, da so bili poslanci dosedaj ves čas sami gospodje itd. Kmet sedaj gospodom več ne zaupa, zgodilo se zanj ni nič, ampak vedno le za druge stanove. — sedaj se poskusi s kmetom, domačinom. (Burno odobravanje). Tedaj se oglasi k besedi kaplan Luskan. Ljudstvo zahteva, da se ne pripusti k besedi, vendar se na poziv Jaš-a (predgovornika) hrup malo poleže in predsednik dovoli kaplanu besedo. Kaplan hoče „zvezo“ in Robiča zagovarjati, ne more pa povedati veliko, ljudstvo kliče „dol ž njim“ in v cerkev naj gre, tu nima nič iskati. Kaplan mora niti proti cerkvi. Tedaj pride glasovanje. Kdor je za Robiča, dvigni roke, pravi predsednik. Vse tiho in mirno. Kdor je za kandidato Ježovnika, roke kvišku, reče zopet predsednik. Tedaj pa zaori gromoviti „Živijo Ježovnik“ in vse glasuje zanj. Samo dva baje nista rok vzdignila. Shod zaključen, ljudstvo potisne Robiča ven.

Šmiklavž. Več volilcev, ki so bili že v Št. Ilju, teče v Šmiklavž, — Robič se „fura“. — V gostilni, kjer je bil napovedan shod, je moglo čudno zgledati, kajti župnik Pečnik izjavi, da ne bode tukaj shoda, ampak v gostilni pri Mostnarju. Pri Mostnarju je namreč bilo nabobnanih nekaj zvezarjev. Naši in oni, ki so bili že preje v Št. Ilju, jo seveda takoj mahnejo proti Mostnarju. Tu jim hočejo zabraniti vstop. Tedaj pa nastane komedija. Shoda nič, domači župnik Vračun (drugače poštenjak komaj nide, Robič pa, duševno pobit v Slovenjgradec. Robič seveda ni govoril tukaj. Župnik Pečnik je bil baje bled kot zid in je neki grozno jecljal. Robič se je v Slov. Gradcu malo pokrepčal, potem pa na železnico.

Št. Janž. Robiča ni bilo, peljal se je kar skoz, bilo je za en dan že zadosti. Pa je imel tudi prav, kajti tukaj bi se mu bilo še najslabše godilo. Župan iz Št. Janža Matevž Čas si je prepovedal shod kmečke zveze v področju občine in njegov brat, gostilničar, je pisal Pečniku, da pri njem ne smejo zborovati; Pečnik pa je rekel, da bodo zborovali, četudi pod prostim nebom. In to je ljudstvo jako vjezilo. Zbranih je bilo precej volilcev. Shoda ni bilo, a ljudstvo je ostalo dolgo skupaj in je prav mirno govorilo o volitvah. Vse voli Ježovnika. Vseh porazov je kriva zveza sama, ker se je o shodu z dne 19./3. v Sl. Gradcu tako grozno lagala. So to duhovniki, so to tisti, ki pridgajo „ne laži“, pravijo ljudje. Kdor veter seje, burjo žanje. Komande ljudstvo neče več poznati.

Velikopomenljivi dan je bil 21. april za marenberški okraj, ko se nam je predstavil naš „neodvisni“ kmečki kandidat v Vuhredu in v Ribnici. V Vuhredu je otvoril pri obilni udeležbi samih volilcev volilni shod g. Fran Sgerm, lesotržec v

Vuhredu, ter predstavil g. Vinko Ježovnika. V predsedstvo sta se izvolila g. Anton Osrajnik posestnik in kovač, za zapisnikarja g. Fr. Mravljak. V izbranih besedah je naslikal g. kandidat žalostni položaj kmeta in delavca in v obširnem svojem programu, s katerim so poslušalci navdušeno soglašali, je med drugim navedel to, da se cena živine ne sme pod nobenim pogojem znižati, torej tudi mejo ne odpreti. „Katoliški“ listi, kako nesramno ste spet lagali, ko ste poročali o volilnem shodu našega kandidata v gornjegrajskem okraju.

G. Fr. Mravljak je ostro bičal dosedanje komando iz Maribora, popolnoma stvarno pa razložil, zakaj mi ne smemo in ne moremo voliti g. prof. Robiča, dasiravno ga kot osebo spoštujemo. Kandidatura Ježovnikova se je soglasno sprejela. Naravnost velikanska pa je bila udeležba v Ribnici. Čez 200 ljudi je z velikanskim navdušenjem prisostvovalo dveurnemu zborovanju. G. Anton Podlesnik, občesploštovani veleposestnik v Ribnici, odpravi zborovanje ter predlaga v predsedstvo vrlega župana iz Janžvega vrha g. Urana ter g. Pivca, veleposestnika v Ribnici, za zapisnikarja pa g. Hauptmana. Sprejeto. Ljubezni nastop g. kandidata si je takoj pridobil srca vseh navzočih in le eden glas se je razlegel po celem dvorani: Mi ne maramo družega ko g. Ježovnika. Cela vrsta govornikov (g. Podlesnik, Grubelnik, Brunčko, Mravljak, Uran itd.) je naglašala krvavo potrebo, da se politične razmere na Spodnjem Štajerskem spremenijo. Kmet se je že deloma zbudil iz dolgega spanja, ki hoče in mora otrestiti politično jebotstvo gotovih ljudi. Vsi zavedni volilci marenberškega okraja gotovo oddajo dne 14. majnika svoje glasove narodnemu kmetškemu kandidatu g. V. Ježovniku! Radovedni smo, kaj ostane na ta način za Robiča.

m G. prof. Robič je le nekoliko presamoza-vestno nastopal, ko se je spustil v volilni boj. Rekel je namreč, da v slučaju, če ne dobi velike večine glasov, takoj odloži državnozborni mandat tega okraja. Sedaj ga je pa celo najzaneslivejši njegov slovenjegraški okoliš pustil na cedilu. Kaj bo, kaj bo! No moramo že poskrbeti, da mu sploh ne bo treba odlagati mandata. Volilec.

LISTEK.

Za tržke pravice . . .

Dogodbica. — J. G. Dobletinski.

I.

Tiha in samotna noč je pokrila široko hrvaško ravnino pod Klanjcem ter preplavila Sotlo. Nekaj časa se je medlo svetlikalo prgišče zvezd na zapadu, potem se je ozračje polagoma zgostilo. Le na razvalinah starega Kunšperka je ostal nekaj odsev večerne zarje ter belil nejasne konture; toda le za hip; vlažna jesenska noč je odela tudi grajske razvaline. — Nekaj čudnega, nelepega je polnilo ozračje, kar je tesno leglo na človeško dušo. Takšna more biti ura duhov, trenutek, v katerem si ne moremo raztolmačiti, odkod nam je prišlo mrklo duševno razpoloženje. Od Kunšperka doli se ni moglo zapaziti nobenega kmečkega selišča in človeku se je zdelo, da bi ta noč mogla trajati večno ter neprestano trapiti dušo, s tako močjo in silno težo se je oprijela teh gričev in dolin, ki končavajo tu ob meji hrvaški. Ako bi na primer vprašali dolgega in sila slokega tržkega čuvaja Janža iz Sredčana, kaj si on neki misli o taki-le noči, dejal bi vam z vso resnostjo, da imajo prav gotovo copernice kje v bližini, pod kakim kozolcem gostijo in svoj čarovni ples, ter bi za celi svet ne prestopil svojega policijskega rajona. Le v najhujši sili, če bi šlo morebiti za Janžev ugled, bi mož upal priti do poslednjih hiš tam zunaj trga; toda moral bi biti to poseben slučaj, pravim, kateri bi Janžo razsrdil tako, da bi lahko med potjo preklinjal zelo naglas ter psoval in razgrajal na vsa usta. — Sem iz daljave je kimal raz griča razpadli Cesargrad svojemu štajerskemu pobratimu Kunšperku, kakor bi ga hotel prebuditi iz otožnih sanj in zvabiti k sebi na pir. A v tem trenutku tudi stari Kunšperk ni snival mirnih, tajinstvenih sanj. Celo njegova stanovalca sta nocoj bdela nenavadno dolgo. Na razklanem, polodprtem stolpu je sedela sova, ter se razgovarjala in žareče pogledovala čuka, ki je čepel nekoliko nižje na goli, zobčasti steni.

„Tek, tek, tek“, je tlesnila sova z zakrivljenim kljunom in vprašala čuka: „kje si se po-

tepal sinoči, striček, da te ni bilo celo noč domu, ha?“ —

Čuk jo je parkrat bistro pogledal postrani in se je začel opravičevati z zategnjenim, visokim in votlim glasom:

„Bil sem v Podgori, za Zelenjakom, tetka. — Tam se nekaj kuha, kuha, med ljudstvom se nekaj kuha! — Resss! — Ukanijo vas, ukradejo Sredčanom tržke pravice . . . Ukradejo pranger, na katerega ste tako ponosni. — Ničle! ničle! ničle! — Nekaj se kuha tam doli, kuha med ljudstvom, med resnimi možaki! — Pravijo, da so v Sredčanah, kamor ti zahajaš tako rada, zaspani, malomarni ljudje, ker so jih zasnivale tržke pravice . . .“

Sova se je nakrat dvignila, stopila na levo nogo in raztegnila perutnico, a kakor bi bila nekaj premislila, je zopet takoj počasi sedla. Med tem razgovorom se je dvignilo nekaj pošastnega iz razvalin in se popenjalo višje in višje, se oprijemalo golih, vlažnih sten, je plesalo okoli njih, pa zopet izginilo nazaj v globino. Čez čas se je v nasprotni steni zopet izmotalo skozi odprtino, kjer je bilo nekdanje v zidu okno. Naposled se je začelo počasi oprijemati stolpa in se popenjati kvišku. Takrat se je na spodnji steni, kjer je sedel čuk, odkrnil težek kamen in telebnil z močnim ropotom v sredino podrtega zidovja. To je prebudilo sovo. Vsa raztogotena, misleča, da jo hoče čuk dražiti, je nakrat razmršila perje in — frrrr . . . se je razkačena zagnala z grdo psovko na čuka. Oba sta povzročila neprijetno prhetanje in sta zletela frfotaje v gozd.

Pošastna senca je v tem hipu priplesala vrh stolpa ter krožila nekaj časa nad njim; potem pa je urno splavala proti Cesargradu . . . Nekaj, kakor tenek pisk, je zazvenelo doli v dolino. Ko je odplavala pošastna senca, se je odkrnil vrh stolpa velik kamen ter zaropotal na dno. Ta ropot je bil podoben porogljivemu, satanskemu krohotu, ki je trajal zelo dolgo in odmeval od stene do stene. V takih nočeh baje blodijo duše nekdanjih Kunšperčanov in njihovih valpetov po kunšperskih razvalinah. Ti kruti trinogi se morajo še dandanes pokoriti za brezsrčna dejanja, katere so prizadevali kmetom-tlačanom, ko so izterjevali od njih desetino in jih gonili v sužno tlako. Toda sužni časi so minili že davno in valpetov bič ne žvižga več okoli kmečkih glav, ne stroji jim koščenih hrbtov! — Oprostil se je kmet svojih tisočletnih spon in orje in seje in žanje svobodno . . . Prešli so časi, ko so oblastni graščaki postavljali na javnih prostorih, pred cerkvami in na trgih sramotilne kamne, prangerje, na katere so obsojali kmeta za vsako najmanjšo pregreho napram graščakom in njihovim ljudem. In pregreha in prestopok se jim je zdela vsaka beseda, vsaka nevshečna kretanja, vsak prosti korak, ki ga je storil ponižni kmetič! — Zato pa duše njihovih strahovladalcev še do danes niso našle miru in pokoja in trapijo ozračje v temnih nočeh. — Ne dolgo potem se je povrnila tetka sova, vsa spehana na svoje priljubljeno prenočišče brez strica čuka in samotno zadremala . . . Prav ničesar več ji ni motilo mirnega spanja . . .

(Dalje sledi.)

Gospodarski paberki.

Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu!

Letošnja zima je napravila pri nas na trsu mnogo škode. Bati se je pa, da nam pomladanski mraz uniči še to, kar je zdravo ostalo. — Vsakdo ve, kako škoduje vinogradu in sadovniku pomladanski mraz in znano je, da je mogoče odvrniti to škodo v nekih slučajih z izdatnim kajenjem, ako se kadi (kuri) o pravem času splošno in istočasno. Opomniti je pa, da je uspešno samo skupno postopanje. V mariborski in ptujski okoličici so se vinogradniki že lansko leto združili in osnovali skupno obrambo proti mrazu. V ta namen so prevzeli nekateri posestniki dolžnost, da bodo natančno opazovali, ali preti mraz, ter da v tem slučaju obvestijo svoje sosede s streljanjem. In enako bi se lahko organizirali povsod. Bode-li mraz ali ne, se lahko določi po solnčnem zahodu iz nalašč zato pripravljenih toplomerov. Te prodaja, Jožef Jaborka (Dunaj, IV. Freihaus) in stane eden s poštnino vred 6 kron 90 vin.

Kaže toplomer, da se je prihodnje jutro bati mraza, ustreliti opazovalec ob pol osmih zvečer enkrat; kaže pa da bode gotovo mraz, ustreliti dvakrat iz strelne, oziroma opazovalne postaje v znamenje, da morajo biti vinogradniki pripravljeni za kurjatev, kajenje.

V vsakem slučaju, je li zvečer čuti eden ali dva strela, je treba biti vinogradnikom pri-

pravljenim za kurjatev, oziroma kajenje. Ako se je bati mraza, gledajte opazovalci po noči večkrat na toplomer in če kaže isti eno stopinjo nad ničlo in je videti, da bode živo srebro vedno bolj padalo, ustrelijo trikrat iz strelne postaje.

Trikratni strel je znamenje, da preti mraz in da je takoj potrebno iti kuriti (kaditi).

Za kajenje (kurjatev) potrebno kurivo je torej že preje treba imeti pripravljeno v kupih pod vinogradom in v grabicah ter na potih v njem. Kuriti je najboljšje s stvarmi, ki dajo mnogo vlažnega dima. Take stvari so mokro listje, zeleno vejčje, grmovje, rožje, plevel (drač), gnoj itd. Treba je napraviti velike kupe teh stvari in sicer sim več, tem bolje. Glavna stvar je, da se močno kadi.

Kurili (kadili) naj bi vsi, ki imajo vinograde. Ako samo nekateri to store, ne pomaga veliko. Tudi sadonosniki na ta način lahko obvarujemo škode.

Kaditi je treba, dokler ni solnce vzšlo. Ako začne med kajenjem močnejše veter pihati ali se se pooblači, naj se ognji zopet pogasnejo, ker se ni treba več bati mraza in se kurivo prihrani za prihodnjič.

Ako se pooblači nebo, ko se je zvečer enkrat ali dvakrat ustrelilo, ali ako začne potem veter pihati, tudi najbrž ne bo mraza; vendar ie paziti ali se ponoči ne ustreliti trikrat v znamenje, da je treba začeti kuriti (kaditi). Ako se ohladi na tri ali več stopinj pod ničlo, kar se pripeti pri nas ob tem času redkokdaj, tudi kajenje ne zabrani, da ne bi zmrznilo v vinogradih. To se omeni zato, da ne bi mislili, da je kajenje sploh zastoj.

Vinogradniki! Združite se torej in osnujte skupno obrambo proti mrazu, ter ako bode treba, pridno kurite in kadite. — Trud in stroški za to deloso v primeru morebitne škode neznatni.

Ptuj, dne 13. apr. 1907.

Jože Zupanc,

deželni vinarski inštruktor
v Ptuj.

Razne novosti.

Velike povodnji so po Hrvatskem, Srbiji in Bolgariji. Med Srbijo in Bolgarijo je pretrgan železniški promet. Po hrvatskem Zagorju so skoraj vse ceste poplavljenе, mostovi razdrti ter je sploh napravila povoden zelo veliko škode.

Čebele izvalile piščeta. Neki čebelar, ki je gojil čebele v pletenih panjih, se je po dolgotrajnem opazovanju prepričal, da je v panjih ravno tista toplota, kakor v njegovem aparatu za umetno valenje piščet. To ga je privedlo na misel, da bi lahko iz panjev dobival dvojno korist. V gornjem delu panja je napravil pregrajo z volneno ruto ter naložil nanjo 20 jajec, ki jih je pokril še z bombažem. In v določenem času se je izleglo 18 piščancev. Tako je dobil mož med in piščance.

Srednje šole v Avstriji. Po izkazu ministrstva za uk in bogočastje je v deželah, zastopanih v državnem zboru, v tekočem šolskem letu 244 gimnazij, 131 realk, 50 moških in 19 ženskih učiteljskih. Po učnem jeziku je 121 nemških, 52 čeških, 43 poljskih, 6 italijanskih, 5 maloruskih, 5 hrvatskih in 12 utrakvističnih (dvojezičnih) gimnazij. Realke je 73 z nemškim, 43 s češkim, 11 s poljskim, 4 z italijanskim, 1 s hrvatskim in 1 z dvojnimi učnim jezikom. Moških učiteljskih je 23 nemških, 12 čeških, 5 poljskih, 6 poljsko-ruskih, 2 nemško-slovenski, 1 hrvatsko, 1 italijansko in 1 italijansko-nemško. Dva oddelka goriškega učiteljskega števila vsak zase. Všteti so tudi vsi deželni, mestni in zasebni zavodi. Slovenci nimamo ne ene čisto slovenske realke, ne enega čisto slovenskega učiteljskega! Razmerje dijakov nam kaže sledeči pregled: Nižje Avstrijsko: 11.278 gimnazijalcev, 8347 realcev; Zgornje Avstrijsko: 2213 g., 696 r.; Solnograško 559 g., 324 r.; Štajersko: 3044 g., 1450 r.; Koroško 978 g., 375 r.; Tirolsko: 3384 g., 801 r.; Kranjsko 1822 g., 746 r.; Primorsko 2472 g., 1978 r.; Češko: na čeških zavodih: 10.105 g., 10.034 r.; na nemških zavodih: 6.753 g., 4.976 r.; Moravsko: na čeških zavodih: 4918 gim., 4510 r.; na nemških zavodih: 3443 g., 4238 r.; Šlesko: 1965 g., 1575 r.; Galicija: 29.390 gim., 3894 r.; Bukovina: 3751 gim., 748 r.; Dalmacija: 1369 gim., 474 r. Skupaj: 87.464 gimnazijcev, 45.165 realcev. Učiteljskih je vseh skupaj 8972, učiteljskih pa 3333. Nedržavna učiteljskega v tem niso všteta. Vse te številke veljajo za začetek šolskega leta. Med gimnazijami je tudi 7 ženskih z 918 dijakinjami. Preseneti nas v tem pogledu dejstvo, da je v čeških deželah (Češko, Moravsko in Šlesko) število realcev malone enako številu gimnazijcev, med tem ko je n. pr. na Štajerskem kakor 30 : 14.

Društvene vesti.

„Slovensko trgovsko društvo v Celju“ priredi v soboto, dne 27. aprila odhodnico svojemu članu Robertu Wallandu v prostorih „Slov. del. podp. društva“ v Celju.

Klub slovenskih kolesarjev „Celje“ ima svoj občni zbor v soboto, dne 27. aprila t. l. v „Skalni kleti“ ob 8. uri zvečer. Člani se vljudno vabijo. Odbor.

Zborovanje učiteljskega društva za gornjegrajski okraj je v nedeljo, dne 28. aprila 1907 pri Sv. Frančišku točno ob 11. uri. Vzporedi: 1. Nagovor predsednikov. 2. Zapisnik in dopisi. 3. Razgovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih. 4. Poročilo učiteljskega zastopnika v okr. šol. svetu. 5. Izvolitev delegata za zborovanje „Lehrerbunda“ v Gradcu. 6. Slučajnosti.

Brežice. Naši neumorno pridni diletanti so 14. t. m. priredili gledališko igrano „Prvi“. Igra se je igrala izborna in se ponavlja v nedeljo, dne 28. t. m. popoldne ob 4. uri na splošno zahtevanje. — Čisti dobiček je namenjen izletnemu fondu brežiškega „Škole“. Častna dolžnost Slovencev je, da vrnemo bratom Čehom njih velikanski poset o priliki predlanskega vsesokolskega zleta v Ljubljani. Tudi brežiški „Sokol“ pošlje tja celo vrsto najboljših telovadcev, kar pa stane mnogo denarja. Torej v nedeljo vsi v Brežice! Poleg dobre zabave izvršili boste svojo narodno dolžnost!

Polzela. V nedeljo 28. t. m. priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ob 3. uri popoldne v prostorih gosp. Cimpermana veselico z gledališko predstavo, godbo in petjem.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima V. redni občni zbor dne 27. aprila 1907 ob prostorih društva.

Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu ima v soboto, dne 27. malega travna t. l., ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije „Bierjaki“ VII. redni občni zbor.

Prvi redni občni zbor slovenskega akad. društva „Slovenije“ na Dunaju se vrši dne 27. aprila 1907 ob pol 8. uri zvečer v rest. „Zum grünen Tor“. VII. Lerchenfelderst. 14. Slovanski gostje dobrodošli!

Elegantni in najtrpežnejši **bioikelj** v državi je

Waffenrad-Steyr

Zastopstvo za sodne okraje Pliberk, Slovenjgradec in Marenberk ima **Anton Poplas** v Spodnjem Dravogradu, Koroško.

Ceniki zastoj in poštnine prosto. 59 1

V najem se da takoj nova hiša

z dvema sobama, kuhinjo, shrambo, pralno kuhinjo, kletmi, hlevom ter tri četrtinami orala zemlje na Spodnjem Bregu pri Ptuj. Da se v najem tudi sama hiša brez zemlje. Več se izve pri tamkajšnjem županu, g. M. Muzeku. 50 3-3

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da imam veliko zalogo

svojega vina

črnega in belega; cena nizka. Nazahtevopošljem vzorec.

Jožef Logar, Dignano (Istra). 52 3-3

Na hrano

se sprejmejo gospodje

v društveni gostilni „Slovenskega delavskega podpornega društva“.

Vsako nedeljo ob 9. uri popoldne
se nastavi **termalno pivo**

Ta teden

velika prodaja ostankov v vsaki meri po čudovito nizkih cenah. Kdor ne more osebno priti, pošljem po pošti.

10 m. mešanih kambrikastih ostankov od 1—5 m. dolgosti

dobre vrste K 4'—
boljše vrste K 4'80
zelo dobre vrste K 5'60

20 m. mešanih kambrikastih ostankov od 2—8 m. dolgosti

dobre vrste K 7'80
boljše vrste K 9'50
zelo dobre vrste K 11'—

Pošilja se po poštne povzetju čez K 20 poštne prosto.

Trgovska hiša manufakturnega in modnega blaga na drobno in debelo.

R. Stermecki,
v hiši slovenske posojilnice.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najprostejših do najfiniših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 15

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in :
naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

EDINA SLOVANSKA DELNIŠKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

Najugodnejše in najcenejše zavarovanje:

- Za slučaj smrti.
- Za slučaj smrti in doživetja.
- Zavarovanje dote in oprave nevest.
- Moderno zavarovanje s sočasnimi obrestovanjem vseh vlog.
- Moderno zavarovanje s sočasnimi zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.
- Najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine.

Najboljši zavarovalni pogoji:

- Zavarovani znesek se izplača popolnoma tudi v slučaju samomora, dvoboja, če je bilo zavarovanje dve leti brez prekinitve v veljavi.
- Zavarovalne listine ne zapadejo, če so tri leta v veljavi, in če ni nanje podano posojilo.
- Zavarovalne listine, ki so bile vsled neplačane zavarovalnine zmanjšane ali zapadle, se more kadarkoli tekom treh mesecev obnoviti, to obnovenje ni odvisno od zdravstvenega stanja še živečega zavarovanca.
- Na zavarovalne listine, ki so najmanj tri leta v veljavi, dovoljuje družba posojila za zmerne obresti.
- Vojni riziko je v vseh zavarovanjih (izvzemši samo vojake po poklicu in osebe, ki izvršujejo vojaško službo pri mornarici) takoj od začeta in sicer do zneska kron 10.000 brezplačno všteto.

PRVA ČESKA SPLOŠNA DELNIŠKA NA ŽIVLJENJE

Pojasnila daje in cenike razpošilja zastopnik **A. Terček** v Celju Schillerjeva cesta št. 3.